

Harri Haavisto & Joonas Klemi

NAISTEN RAJALLINEN ROOLI YLEN JA MTV:N URHEILU-UUTISISSA

Miten naiset näkyvät pääkanavien urheilu-uutisissa?

NAISTEN RAJALLINEN ROOLI YLEN JA MTV:N URHEILU-UUTISISSA

Miten naiset näkyvät pääkanavien urheilu-uutisissa?

Harri Haavisto & Joonas Klemi
Opinnäytetyö
Kevät 2021
Viestinnän tutkinto-ohjelma
Oulun ammattikorkeakoulu

TIIVISTELMÄ

Oulun ammattikorkeakoulu

Viestinnän tutkinto-ohjelma, Journalismin suuntautumisvaihtoehto

Tekijät: Harri Haavisto & Joonas Klemi

Opinnäytetyön nimi: Naisten rajallinen rooli Ylen ja MTV:n urheilu-uutisissa – Miten naiset näkyvät pääkanavien urheilu-uutisissa?

Työn ohjaaja: Satu Koho

Työn valmistumislukukausi ja -vuosi: Kevät 2021

Sivumäärä: 44 sivut + 3 liitettä

Tässä tutkielmassa perehdyimme naisten näkyvyyteen television uutislähetyksissä. Tutkimme television pääkanavien urheilu-uutislähetysten sisältöjä ja tarkastelimme, miten niiden päivittäisissä päälähetyksissä huomioidaan tasa-arvo sukupuolten kesken.

Vertailimme naisten urheilun näkyvyyttä suhteessa miehiin television pääkanavien Ylen ja MTV:n urheilu-uutisissa. Vertailimme myös näiden eri kanavien urheilu-uutisten lähetystyylejä keskenään naisten näkyvyyden osalta sekä naisten yksilö- ja joukkuelajien välistä suhdetta. Analysointimenetelminä käytimme kvantitatiivista ja kvalitatiivista tutkimusmetodia eli määrällistä ja laadullista sisällön erittelyä.

Tutkielman aineistona oli Ylen Urheiluruudun sekä MTV:n Tuloruudun päivittäiset päälähetykset aikaväliltä 1.–14.3.2021. Aineiston valinnassa merkittävänä tekijänä oli halu selvittää, kuinka paljon ja miten Yleisradion tasa-arvolinjaus vaikuttaa päälähetysten sisältöön. Tuloruudun osalta olimme kiinnostuneita saman konsernin omistamien maksukanavien sisällön vaikutukseen uutisaiheissa. Aineiston saimme kerättyä Yle Areenasta ja MTV.fi:stä.

Tulosten perusteella keskeinen johtopäätös oli se, että naiset näkyvät television urheilulähetyksissä miehiä vähemmän. Lisäksi naisten joukkuelajit jäivät yksilölajeja vähemmälle huomiolle. Aineiston pohjalta voi todeta myös, että Urheiluruudussa erot naisten ja miesten välisessä näkyvyydessä ovat selvästi pienempiä kuin Tuloruudussa.

Asiasanat: Urheilujournalismi, journalismi, urheilu, naisurheilu

ABSTRACT

Oulu University of Applied Sciences
Degree Programme in Communication, Option of Journalism

Author: Harri Haavisto & Joonas Klemi
Title of thesis: Women's limited role on television sports news
Supervisor: Satu Koho
Term and year when the thesis was submitted: Spring semester 2021
Number of pages: 44 + 3

In this thesis we researched women's visibility on sports news in television. We compared women's visibility in comparison to men on sport news of Yle and MTV channels. We compared also Yle's and MTV's sport news among themselves.

Our methods of analysis were quantitative and qualitative research. As a research material we used Yle's and MTV's daily main broadcasts during 1.–14. March 2021. We collected material from Yle Areena and MTV.fi.

The results showed that women's visibility on sports news in television is lower than men's. Additionally women's team sports get less visibility than women's individual sports. Also, women get more visibility on Urheiluruutu than in Tulostuutu.

Keywords: sports journalism, journalism, sports, female sports

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	7
2	URHEILU TELEVISIOSSA JA NAISTEN ROOLI URHEILUMEDIASSA.....	9
	2.1 Televisiossa urheilu-uutisia esittäneet kanavat	9
	2.2 Television urheilu-uutisten historiaa	9
	2.3 Yleisradion tasa-arvolinjaus.....	10
	2.4 Tutkimuksia television urheilu-uutisista	11
	2.5 Tutkimuksia naisten asemasta urheilu-uutisissa	11
3	URHEILUJOURNALISMIN OMINAISPIIRTEITÄ	13
	3.1 Tulosuutisoinnin muuttunut rooli.....	13
	3.2 Edelleen pääosin miesten maailma	14
	3.3 Ulkonäkö ja menestys naisten valtteina.....	14
4	TUTKIMUKSEN TAVOITTEET, MENETELMÄT JA KÄSITELTÄVÄ AINEISTO.....	16
	4.1 Tutkimuksen tavoitteet	16
	4.2 Urheiluruudun ja Tuloruudun aineisto	16
	4.3 Aineiston sisällön erittely	17
5	TULOKSIA URHEILURUUDUN JA TULOSRUUDUN LÄHETYKSISTÄ.....	19
	5.1 Urheiluruudun lähetykset.....	19
	5.1.1 Naisten yksilölajit	20
	5.1.2 Naisten joukkuelajit	22
	5.1.3 Naisten yksilö- ja joukkuelajien näkyvyys vertailussa.....	24
	5.1.4 Yhteisjutut	25
	5.1.5 Naiset muuten kuin urheilijoina	26
	5.2 Tuloruudun lähetykset	26
	5.2.1 Naisten yksilölajit	28
	5.2.2 Naisten joukkuelajit	29
	5.2.3 Naisten yksilö- ja joukkuelajien näkyvyys vertailussa.....	30
	5.2.4 Yhteisjutut	32
	5.2.5 Sähkeet.....	33
	5.2.6 Naiset muuten kuin urheilijoina	34
	5.3 Urheiluruudun ja Tuloruudun vertailua.....	35
6	TULOKSET JA JOHTOPÄÄTÖKSET	37

7	POHDINTAA.....	39
	LÄHTEET.....	41

1 JOHDANTO

Urheilu on aina ollut suomalaisille sydämen asia ja kansaa yhdistävä tekijä. Se on ollut myös meidän elämässämme mukana jo lapsesta alkaen. Olemme varttuneet urheilulähetysten parissa ja kokeneet monien urheilulajien parissa ilon hetkiä. Olemme myös juhlineet omien suosikkijoukkueiden menestystä torilla ilman paitaa ja seuranneet, kuinka innokkaimmat kannattajat ovat sukeltaneet voitonhuumassa suihkulähteeseen. Joskus ilo on muuttunut suruksi, voitot kääntyneet tappioiksi ja mieli on muuttunut mustaksi. Urheilu on tarjonnut meille koko tunteiden skaalan, niin hyvässä kuin pahassa. Ensimmäiset muistikuvat urheiluvista naisista painottuvat meillä molemmilla hiihtoladuille, mutta myös esimerkiksi yleisurheilevat ja jalkapalloa pelaavat naiset ovat tulleet jo varhain tutuiksi.

Vuonna 2021 urheilun seuraamisesta ja kuluttamisesta on tullut helppoa. Sitä on tarjolla niin ilmaiseksi kuin maksua vastaan. Urheilulähetystyksiä nähdään ja kuullaan televisiossa sekä radiossa, ja urheilun syövereihin voi sukeltaa internetissä sekä lehtien palstoilla. Urheilua voi nähdä ja kokea nykyään käytännössä missä tahansa ja milloin tahansa. Tuloksien seuraaminen on helppoa ja reaaliaikaista. Ennen oli moni asia paremmin, mutta urheilun ystävälle 1900-luvun alkupuolisko tarjosi vähemmän hemmotteluhetkiä. Saapuivathan televisiolähetyksetkin Suomeen vasta vuonna 1955, eikä "näköradiota" ollut jokaisessa suomalaisessa taloudessa vielä 1960-luvullakaan (Tvjkl.fi 2019).

Naisurheilun nousu alkoi Suomessa jo hieman televisiolähetystyksiä aiemmin. Lydia Wideman-Lehtonen voitti ensimmäisenä naisena olympiakultaa hiihdossa vuonna 1952. (Teronen & Vuolle 2018, 132.) Jo aiempina vuosikymmeninä olympiamenestystä olivat tuki tuoneet muun muassa Ludowika Jakobsson ja Kaisa Parviainen, mutta etenkin keihäänheitäjä Parviaisen hopeamitali ei saanut ansaitsemaansa arvostusta (Teronen & Vuolle 2018, 20,72).

Vaikka hiihtäjät olivat suomalaisen naisurheilun tienraivaajia, yhden tärkeimmistä merkkipaaluista saavutti yleisurheilija. Pikajuoksija Mona-Lisa Pursiainen nimittäin valittiin ensimmäisenä naisena vuoden urheilijaksi 1973, ja heti seuraavana vuonna tittelin sai toinen pikajuoksija Riitta Salin. (Teronen & Vuolle 2018, 20.)

Naisten näkyvyyttä televisiokanavien urheilu-utisissa ei ole juurikaan tutkittu. Siksi päätimme keskittyä tutkimaan naisten urheilun näkyvyyttä juuri television uutisissa. Naisten urheiluun keskittyminen oli luonteva valinta, sillä olemme tehneet opinnoissamme pelkästään naisten urheiluun keskittyvää Naisurheilua-projektia sosiaaliseen mediaan journalistisessa Labissa ja samannimistä podcastia opinnäytetyömme produktiona.

Naisten urheilun näkyvyyttä ja asemaa aloimme edistää vasta opintojen aikana. Ajatus pelkästään naisten urheiluun keskittyvästä mediasta syntyi urheilujournalismin opintojaksolla, jonka aikana keskustelimme naispuolisten urheilijoiden näkyvyydestä ja arvostuksesta Suomessa. Jo silloin kävi selväksi, että tasa-arvoon on paljon matkaa etenkin joukkuelajeissa.

Tässä tutkielmassa vertailemme naisten urheilun näkyvyyttä suhteessa miehiin MTV:n Tuloruudussa ja Yleisradion Urheiluruudussa. Vertailemme myös näiden eri kanavien urheilu-uutisten lähetyksiä keskenään sekä naisten yksilö- ja joukkuelajien välistä suhdetta. Analysointimenetelminä käytämme kvantitatiivista ja kvalitatiivista tutkimusmetodia eli määrällistä ja laadullista sisällön erittelyä.

2 URHEILU TELEVISIOSSA JA NAISTEN ROOLI URHEILUMEDIASSA

Tässä luvussa esittelemme television urheilu-uutisten historiaa ensimmäisistä lähetyksistä Yleisradion tasa-arvolinjaukseen asti. Lisäksi tuomme esiin aiemmin tehtyjä tutkimuksia television urheilu-uutisista ja naisten näkyvyydestä sekä television että lehtien urheilu-uutisissa.

2.1 Televisiossa urheilu-uutisia esittäneet kanavat

Television urheilu-uutisoinnilla on pitkät perinteet. Yleisradio esitti ensimmäisen Urheiluruutu-lähetyksen jo vuonna 1963 (Yleisradio 2013). MTV liittyi mukaan urheilu-uutisointiin omalla Tuloruutu-ohjelmallaan vuonna 1994 (MTV Uutiset 2017). Sekä Yleisradio että MTV:n omistava ruotsalainen Telia Company satsaavat runsaasti urheilutarjontaan myös urheilu-uutisten ulkopuolella. Ylellä on laajoja oikeuksia urheilun esittämiseen muun muassa Euroopan jalkapalloliitto UEFA:n kanssa (Rönkä 2020). Telia puolestaan omistaa oikeudet esimerkiksi kotimaiseen jääkiekkoliigaan (Aamulehti 2017).

Kotimaisista kanavista myös PTV panosti 1990-luvulla voimakkaasti urheiluun. Kanavalla oli vuosina 1992–1994 jopa MM-jääkiekon esitysoikeudet (Silvennoinen 2017). Myös PTV:n seuraaja Nelonen tarjosi ohjelmistossaan laajan kattauksen urheilua. Vuonna 2004 Nelonen satsasi entistä enemmän urheilu-uutisointiin ja lanseerasi urheilu-uutislähetyksen yhdessä Ilta-Sanomien urheilutoimituksen kanssa (Pulkkinen & Tuomainen 2004). Sanoman ja Nelosen uutisten yhteistyö väheni yt-neuvotteluiden seurauksena loppuvuodesta 2013 (Vesalainen 2013). Uutislähetykset lyhenivät ja lopulta kuihtuivat pois. Nykyään kanavalla ei nähdä lainkaan uutislähetyksiä, minkä vuoksi kanava ei tarjoa enää myöskään urheilu-uutisia.

2.2 Television urheilu-uutisten historiaa

Elokuisena sunnuntai-iltana vuonna 1963 monessa televisiolla varustetussa suomalaistaloudessa oli suuren urheilujuhlan tuntua, kun urheilu-uutiset saivat oman ohjelmansa. Urheiluruudun ensimmäisessä jaksossa toimittaja Anssi Kukkonen johdatteli urheilun ystäviä ajankohtaisten suurtapahtumien pariin. Avausjakson kokoamisesta vastasi Seppo Kannas ja jakso sisälsi välähdyksiä muun muassa yleisurheilusta, rallista sekä jalkapallosta. Urheilun ystäviä hemmoteltiin

aluksi vain vartin verran viikossa, joka sunnuntai. Myöhemmin Urheiluruudun tunnelmaan pääsi virittäytymään jo kahtena päivänä viikossa, kun torstaista tuli urheilu-uutisten toinen esityspäivä. Vuonna 1993 Urheiluruudun esittämisestä muodostui päivittäinen perinne, joka jatkuu edelleen. (Yleisradio 2013.)

Vuonna 1957 perustettu Oy Mainos-TV-Reklam-Ab särähtää monen korvaan outona nimihirviönä, mutta sen takaa paljastuu kaikille tuttu MTV3. Oy Mainos-TV-Reklam Ab:n alkutaival sujui Yleisradion kanavilla esitettyjen ohjelmien merkeissä ja nimi muuttui vuonna 1982 MTV:ksi. Vuonna 1993 MTV3 aloitti itsenäisen taipaleen, omana valtakunnallisena kanavanaan. Kanavalla on nykyään vahva jalansija päivittäisten urheilu-uutisten esittämisessä, sillä se on tarjonnut vuodesta 1995 alkaen kotikatsomoihin huippu-urheilun parhaita paloja päivittäisessä Tuloruudussa. Aluksi vain uutislähetysten yhteydessä esitetty Tuloruutu sai alkunsa itsenäisenä ohjelmana vuonna 1994. Sen kehittivät Jussi Reinikainen ja sittemmin tunnetuksi tv-persoonaksi noussut Jari Porttila. Alkuvaiheessa Tuloruutua esitettiin neljä kertaa viikossa. Lähetyspäiviä olivat lauantai ja sunnuntai, ja molempina päivinä esitettiin kaksi jaksoa. (MTV Uutiset 2017.)

Urheiluruutu kerää säännöllisesti Tuloruutua enemmän katsojia vastaanottimien ääreen, mutta molempien ohjelmien suosio on vankka. Esimerkiksi vuoden 2020 viimeisellä viikolla Urheiluruudun paras esityskerta keräsi keskikatsojamääräksi 832 000. Tuloruudun vastaava lukema samalta viikolta oli 501 000. Tammikuun 2021 koko kuukauden katsotuin urheiluohjelma oli torstain 7.1. Urheiluruutu, jonka keskikatsojamäärä oli lähes 1 000 000. Tuloruutu ylsi kuukauden parhaallaan, maanantain 18.1. jaksollaan lukemaan 663 000. (Finnpanel 2021.)

2.3 Yleisradion tasa-arvolinjaus

Vuonna 2017 Yle alkoi tietoisesti edistämään tasa-arvoa urheilusisällöissään nostamalla muun muassa naisten otteluiden tv-näkyvyyden samalla tasolle miesten sarjojen kanssa (Yleisradio 2017a). Yle Urheilun toimet tasa-arvon hyväksi huomioitiin myös Naisjärjestöjen keskusliiton ja Tasa-arvoasiain neuvottelukunnan 100 tasa-arvotekoa -hankkeen erityismaininnalla. Palkinnon jakamisesta vastasi Suomen itsenäisyyden satavuotisjuhlan kunniatoimikunnan puolesta presidentti Tarja Halonen. (Yleisradio 2017b.)

Yle Urheilun toimituspäällikkö Elina Jussila kertoi tänä vuonna, että naisten urheilu on nostettu yhdeksi Ylen Urheilun painopistealueeksi. Jussilan mukaan Yle haluaa tarjota naisista enemmän kiinnostavia sisältöjä kuin ennen. Naisten urheiluun panostaminen vaatii toimituspäällikön mukaan systemaattista työtä, sillä naisten urheiluun sisälle pääseminen vaatii enemmän työtä kuin miesten urheiluun. Naisten urheilun lisäksi myös pienet urheilulajit ovat Ylelle tärkeitä. Jussilan mukaan Urheiluruudussa on tarkka kirjanpito eri lajien näkyvyydestä. (Fair Play 2021, 34–35.)

2.4 Tutkimuksia television urheilu-uutisista

Risto-Matti Kärki teki vuonna 2012 pro gradu -tutkielman television urheilu-uutisten eroista ja yhtäläisyyksistä Ylen Urheiluruudussa ja MTV3:n Tuloruudussa. Kärki käytti tutkimusmenetelmänä määrällistä sisällön erittelyä, jonka avulla hän selvitti asioiden tai ilmiöiden esiintyvyyttä tarkasteltavassa kohteessa. Kärjen tutkimuksessa vertailtiin lajivalikoimia, mutta tutkimus sivusi myös naisurheilun esiintyvyyttä verrattuna miesten urheiluun. Kärjen tutkimuksessa selvisi, että tuolloin naisten urheilua näytettiin vähän verrattuna miesten urheiluun, ja Urheiluruudussa näkyvyys oli Tuloruutua suurempaa. Naisurheilua nostettiin esiin lähetyksissä pääsääntöisesti yksilölajien kautta. (Kärki 2012, 5.)

Tuloruudun jutuista naisten urheilua käsitteli tutkimuksen mukaan vain 7 prosenttia koko yhdeksän viikon ajanjaksosta, kun taas miesten urheilua esitettiin peräti 88 prosenttia. Loppuosuus käsitteli urheilua yleisellä tasolla, ilman mahdollisuutta lokeroida pelkkiin miesten tai naisten urheiluihin. Urheiluruudussa naiset pääsivät esille 11-prosenttisesti, mutta myös pelkästään miehiin keskittyvien juttujen määrä putosi alle 70 prosenttiin. (Kärki 2021, 54.)

Kärjen pro gradu -tutkielman jälkeen Yle on tehnyt urheilusisältöjen tasa-arvoa edistävän linjauksen. Sen vaikutus myös Urheiluruudun sisältöön tarjoaa mielenkiintoisen lisämausteen aiheen tutkimiselle. Linjauksen yhteydessä Ylen urheilutoimitukset sitoutuivat vahvistamaan naisurheilun uutisointia niin määrällisesti kuin laadullisesti. (Yleisradio 2017.)

2.5 Tutkimuksia naisten asemasta urheilu-uutisissa

Naisten ammattimaisen urheilun historia on vielä varsin lyhyt, joten naisten urheilun asemaa ja näkyvyyttä ei ole suuremmin tutkittu. Vähäiset tutkimukset aiheesta ovat kohdistuneet erityisesti

Helsingin Sanomien urheilu-uutisointiin. Emmi Klapuri tutki seitsemän vuotta sitten opinnäytetyössään naisten osuuksia jutuissa Helsingin Sanomien eri osastoilla. Naisten osuus lehden kaikista jutuista oli tuolloin kolmasosa, kun taas urheilusivuilla naisten edustus rajoittui 18 prosenttiin (Klapuri 2014, 20). Merkittävää oli myös tieto siitä, että tuo 18 prosenttia piti sisällään ainoastaan naisurheilijoita, eli asiantuntijoina urheilusivuilla esiintyi pelkästään miehiä, ja pelkästään miespuolisten urheilijoiden osuus (32 prosenttia) oli lähes kaksinkertainen naisiin nähden. Naisista ainoastaan hiihtäjät saivat merkittävästi näkyvyyttä. (Klapuri 2014, 25–26.)

Emmi Kankaanmäen pro gradu -tutkielma viime keväältä nostaa esiin karun kahtiajaon, joka vallitsee naisten yksilö- ja joukkuelajien medianäkyvyyden välillä. Tammikuussa 2017 Helsingin Sanomissa oli yhteensä 26 naisten urheilua käsittelevää juttua, joista ainoastaan kaksi käsitteli joukkuelajeja. Yksilölajien 24 jutusta peräti 16 käsitteli hiihtoa tai ampumahiihtoa. Muiden lajien jutut olivat myös lähes poikkeuksetta huomattavasti lyhyempiä kuin hiihtoa ja ampumahiihtoa käsitelleet jutut. (Kankaanmäki 2017, 22–23.) Kankaanmäki huomautti myös, ettei naisten urheilun näkyvyys ollut kasvanut parissa kymmenessä vuodessa lainkaan riippumatta siitä, tarkasteltiin kaupallisia medioita tai Yleisradiota (Kankaanmäki 2017, 21).

Minna Kontulaisen opinnäytetyöstä käy puolestaan ilmi, kuinka naispuoliset urheilijat kokevat myös itse, että naisena on helpompi saada palstatilaa yksilö- kuin joukkuelajien edustajana. Myös ulkonäöllisillä avuilla ja lajin esteettisyydellä nähtiin olevan vaikutusta näkyvyydelle. Toisaalta urheilijat kuitenkin uskoivat, että riittävällä kansainvälisellä menestyksellä urheilun ulkopuoliset seikat eivät vaikuta medianäkyvyyteen lainkaan. (Kontulainen 2013, 28–29.)

3 URHEILUJOURNALISMIN OMINAISPIIRTEITÄ

Seppo Pänkäläisen mukaan urheilujournalismi on jopa monien urheilutoimittajien mielestä kaavamaisista ja urheilun faktoreihin sekä ideaan sitoutunutta. Keskeisiä teemoja urheilujournalismille tuntuvat olevan kilpaurheilumyönteisyys, sankarihakuisuus ja uskollisuus kansallisesti merkittävillä lajeille. (Pänkäläinen 1998, 6.) Runsaat parikymmentä vuotta myöhemmin on helppo todeta, että samat teemat toistuvat edelleen urheilu-uutisoinnissa. Yksi osoitus urheilujournalismin uskollisuudesta kansallisesti merkittävillä lajeille on urheilutoimittajien vuosittain valitsema Vuoden urheilija. 2010-luvulla Vuoden urheilijan titteli meni peräti seitsemän kertaa yleisurheilijalle tai hiihtäjälle eli perinteisten menestyslajien edustajille (Vuodenuurheilija.fi 2021).

Edellä mainittujen teemojen lisäksi antisankarit ovat tärkeitä urheilujournalismissa, kuten Pänkäläinenkin huomauttaa (Pänkäläinen 1998, 24). Parhaimpia esimerkkejä suomalaisen urheilujournalismin luomasta ja myöhemmin hyödyntämästä antisankarista on Kari-Pekka Kyrö, joka ryvettyi Lahden MM-hiihtojen dopingskandaalissa, mutta nousi sittemmin jopa tietynlaiseksi kulttihahmoksi ja median usein hyödyntämäksi hiihtoasiantuntijaksi (MTV 2020). Esittelemme seuraavissa alaluvuissa urheilujournalismille ominaisia tunnusmerkkejä.

3.1 Tulosuutisoinnin muuttunut rooli

Tulosuutisointi eli urheilukilpailujen ja otteluiden tuloksista ja tapahtumista raportoiminen on myös keskeinen urheilujournalismin osa-alue. Tulosuutisoinnin muutokset heijastelevat olennaisesti koko urheilujournalismin muutoksia. Aluksi urheilujournalismi oli lähes pelkästään selostuksia kilpailun kulusta (Pänkäläinen 1998, 4). Jarkko Harjuma puolestaan huomauttaa, että nykyään esimerkiksi otteluista tehdyt raportit tehdään enenevässä määrin jonkun pelaajan tai pelissä koetun ilmiön tai tapahtuman kautta. Internet on mahdollistanut myös sen, että raportit voidaan ladata heti ottelun tai kilpailun jälkeen verkkoon luettavaksi. Lisäksi tapahtumista voidaan raportoida kesken otteluiden tai kilpailuiden lähes reaaliaikaisesti. (Harjuma 2018, 10.)

Tärkeä huomio on myös Joel Sippolan opinnäytetyössään tekemä havainto siitä, että nykyään tulosuutisointi ei ole enää hallitseva osa-alue urheilujournalismissa, vaan urheilutoimittajat osaavat

nostaa esiin myös urheilumaailman epäkohtia sekä yhteiskunnallisia asioita (Sippola 2020, 18). Lisähuomiona haluamme mainita henkilöjuttujen lisääntyneen määrän ainakin maakuntalehtien urheilusivuilla. Huomioarvoista näissä henkilöjutuissa on myös se, etteivät ne läheskään aina liity suoranaisesti urheiluun vaan niissä käsitellään urheilijaa esimerkiksi hänen opintojensa tai harrastustensa kautta.

3.2 Edelleen pääosin miesten maailma

Pätkäläisen runsaan parinkymmenen vuoden takaiset havainnot urheilujournalistien ammattikunnan miesvaltaisuudesta pätevät jossain määrin edelleen (Pätkäläinen 1998, 5). On kuitenkin hyvä todeta, että Ylen urheilutoimituksessa työskentelee nykyään lähes yhtä paljon naisia ja miehiä (Harjumaa 2018, 13). Vielä naispuolisten urheilutoimittajien määrääkin tärkeämpi huomio on naistoimittajien rooli juuri Ylellä. Tapio Suominen huomauttaa hänestä kertovassa Urheiluhullu-kirjassa, kuinka Pohjois-Amerikassa naiset toimivat tyypillisesti haastattelijoina kentän laidalla, kun taas Ylellä on useampia naisia niin sanotuissa ydinrooleissa, esimerkiksi juontajina kisastudioissa (Lindqvist 2019, 240).

Toisaalta maakuntalehdissä urheilutoimitukset ovat yhä hyvin miesvaltaisia. Esimerkiksi tutkielman toisen tekijän Klemin edellisessä työnantajan, Etelä-Saimaan, kolmen hengen urheilutoimitus koostui pelkästään miehistä. Myöskään Kaakon Viestinnän muiden lehtien urheilutoimitusten työvuorolistoilla ei naisten nimiä juurikaan näkynyt. Lisäksi Pohjois-Pohjanmaan maakuntalehti Kalevan neljän hengen urheilutoimituksessa työskentelee ainoastaan miehiä. Myös naisten käyttö avustajina on Kalevassa olematonta urheilujutuissa, vaikka Oulussa on esimerkiksi monia urheilusta kiinnostuneita naispuolisia journalismin opiskelijoita.

3.3 Ulkonäkö ja menestys naisten valtteina

Pätkäläisen mukaan nainen on tervetullut miesten maailmana pidetylle urheilun temmellyskentälle, kun hän on menestyvä tai edes kaunis. Pätkäläisen arviot urheilun viihteellistymisen ja sitä myöten myös naisten näkyvyyden lisääntymisestä ovat myös osuneet oikeaan. (Pätkäläinen 1998, 22.)

Iltaapäivälehtien sivuilla näkee edelleen paljon ulkonäöllisistä lähtökohdista tehtyjä juttuja naispuolisista urheilijoista ja myös sellaisista nimistä, jotka eivät ole itse urheilussa kovin

menestyneitä. Hyvänä esimerkkinä jälkimmäisestä toimii aitajuoksija Lotta Harala. Hän ei ole kilpaillut urallaan kertaakaan aikuisten ulkoratojen arvokisoissa, mutta lehtien palstoilla Harala näkyy useammin kuin moni useissa arvokisoissa kilpaillut naisurheilija. Viime aikoina Harala on tosin ollut otsikoissa lähinnä doping-rikkomuksensa myötä. (Ilta-Sanomat, 2020.)

Vielä Haralaakin vaatimattomammin meriitein lehtien palstoille myös Suomessa on toistuvasti päätynyt saksalainen 400 metrin juoksija Alica Schmidt. 22-vuotias Schmidt ei ainakaan toistaiseksi ole kilpaillut kertaakaan aikuisten arvokisoissa. Sen sijaan hän on menestynyt hieman toisenlaisella tavalla. Hänet valittiin vuonna 2017 maailman seksikkäimmäksi urheilijaksi australialaislehti Busted Coveragessa. Saksalaista on koskeltu myös Playboy-lehden sivuille, josta hän on kuitenkin kieltäytynyt. Vaikka ulkonäölliset avut ovat tuoneet Schmidtille mallintöitä ja sponsorisopimuksen urheiluvälinevalmistaja Puman kanssa, hän kokee ulkonäkönsä tietyllä tapaa jopa rasitteeksi. Siksi hänen täytyy esimerkiksi aina erikseen painottaa olevansa ennen kaikkea urheilija, kun uusia yhteistyötarkoituksia tulee. (Iltalehti, 2020.)

Schmidtin tapaan samojen haasteiden kanssa kamppaili 1990-luvulla jääkiekkomaalivahti Manon Rhéaume. Kanadalaisesta tuli vuonna 1992 ensimmäinen NHL-sopimuksen solminut nainen, kun hän allekirjoitti sopimuksen Tampa Bay Lightningin kanssa. Rhéaume oli myös ensimmäinen, ja edelleen ainoa, NHL-kaukaloissa pelannut nainen. Debyytti tapahtui harjoitusottelussa St. Louis Bluesia vastaan. Ilmiöksi noussut maalivahti sai juuri ennen NHL-sopimustaan yhteydenoton miestenlehti Playboyta, mutta kuitenkin hylkäsi tarjouksen vedoten omiin arvoihinsa. (MTV, 2020.)

2000-luvun alkuvuosina urheilua seuraavan maailman mielenkiinto pyöri jalkapalloilija David Beckhamin ja venäläisen tennistähden Anna Kournikovan ympärillä. Kuvankaunis Kournikova ei urallaan voittanut ainuttakaan Grand Slam -turnausta tai kisaa WTA-tasolla, mutta muiden avujen ansiosta hänestä tuli yksi aikansa kohutuimmista urheilijoista, eikä venäläinen häpeilyt käyttänyt tätä hyödykseen (Iltalehti, 2020). Kournikovasta tuli aikansa ilmiö, ja hän oli Beckhamin jälkeen hakukone Googlen tilastojen mukaan vuoden 2002 etsityin urheilija (Google, 2011).

Yhteenvedon voidaan todeta, että naispuolisen urheilijan täytyy olla joko todella menestynyt tai erityisen näyttävän näköinen, jotta hän herättää kiinnostusta suuren yleisön tai median keskuudessa. On kuitenkin hyvä muistaa, että naisurheilijoiden asema ja rooli ovat esimerkiksi Ylellä ja maakuntalehdissä varsin erilaisia kuin ilta- ja iltapäivälehdissä.

4 TUTKIMUKSEN TAVOITTEET, MENETELMÄT JA KÄSITELTÄVÄ AINEISTO

Tässä luvussa kerromme tutkimukselle asettamistamme tavoitteista ja odotuksista. Avaamme myös käytössämme olleita tutkimusmenetelmiä sekä kerromme aineiston keräämiseen ja sen käsittelyyn liittyvistä toimenpiteistä.

4.1 Tutkimuksen tavoitteet

Tutkimuksemme tavoitteena on selvittää, millaista on naisurheilun näkyvyys pääkanavien päivittäisissä urheilu-utislähetyksissä eli Ylen Urheiluruudussa ja MTV3:n Tulosruudussa. Tutkimuskysymyksemme jakautuu kolmeen alakysymykseen. Ensimmäisessä selvitämme, miten naisten ja miesten urheilua koskeva uutisointi jakautuu määrällisesti mainituissa ohjelmissa. Toisessa tarkastelemme, miten naisten ja miesten urheilua koskeva uutisointi eroaa sisällöllisesti eli käsitelläänkö toista sukupuolta esimerkiksi useammin positiivisessa valossa kuin toista. Lopuksi erittelemme vielä naisten yksilö- ja joukkuelajeja käsittelevien uutisointien määrää. Lisäksi vertailemme keskenään näitä kahden eri kanavan tuottamia ohjelmia.

Keräämme kattavasti dataa siitä, mikä on tällä hetkellä tilanne naisten ja miesten urheilun näkyvydessä. Samalla pystymme kartoittamaan, mitkä ovat ne tekijät, jotka ohjaavat kanavia tiettyyn sisältöön. Ylen tekemän tasa-arvolinjauksen vaikutus Urheiluruudun sisältöön on mielenkiintoista nähdä. MTV3:n suhteen suuri rooli on maksullisilla sisällöillä, joiden vaikutus myös ilmaisukanavan tarjoamiin urheilu-uutisten sisältöihin saattaa olla merkittävä.

4.2 Urheiluruudun ja Tulosruudun aineisto

Tutkielman aineistona olemme käyttäneet Urheiluruudun ja Tulosruudun arkistoja. Urheiluruudun arkisto on katsottavissa rajoitetun ajan lähetyspäivästä lähtien Yle Arenassa. Tulosruudun jaksot puolestaan arkistoidaan MTV:n Katsomo-palveluun, jossa ne ovat katsottavissa rajoitetun ajan. Katsoimme ja analysoimme Urheiluruudun ja Tulosruudun päälähetykset maaliskuun kahdelta ensimmäiseltä viikolta, jolloin ohjelmassa on sekä hiihdon että yleisurheilun arvokisat. Alun perin meidän oli tarkoitus analysoida vain maaliskuun ensimmäisen viikon lähetykset, mutta päätimme jatkaa analysointia vielä toisen viikon. Tähän vaikutti oletus siitä, että naisten urheilun näkyvyys

muuttuisi oleellisesti toisen viikon aikana, kun arvokisat loppuivat. Siksi pelkkä ensimmäisen viikon analysointi olisi antanut vääristyneen kuvan naisten näkyvyydestä television urheilu-uutisissa.

Olemme pilkkoneet lähetykset sekunnin tarkkuudella Excel-laskentataulukkoon. Kirjasimme taulukkoon koko lähetyksen sisällön siten, että se on helposti analysoitavissa ja siitä saa monenlaista erilaista dataa vertailtavaksi. Taulukossa on sekuntimäärien lisäksi käsiteltävät lajit sekä niiden jaottelut miesten ja naisten kesken. Kirjasimme taulukkoon myös muita kiinnostavia huomioita, jotta saimme aineistosta mahdollisimman kattavan. Meidän oli purettava aineisto Excel-taulukkoon mahdollisimman täydellisesti, koska videomateriaalit olivat saatavilla vain rajoitetun ajan. Liitteessä 1 on taulukosta yhden päivän esimerkki.

4.3 Aineiston sisällön erittely

Tutkimusmenetelmiämme ovat kvantitatiivinen eli määrällinen ja kvalitatiivinen eli laadullinen sisällön erittely. Valitsimme kvantitatiivisen sisällön erittelyn, sillä se soveltuu hyvin tämänkaltaiseen tutkielmaan, jossa tarkastelun kohteena olivat ensisijaisesti juttujen määrä lajeittain ja sukupuolittain. Kvalitatiivista sisällön erittelyä tarvitsimme puolestaan, kun analysoimme esimerkiksi, miksi samoista lajeista uutisoidaan eri painoarvolla miehistä ja naisista.

Sisällön erittely on Bernard Berelsonin klassisen määritelmän mukaan ”viestinnän ilmissisällön objektiivista, systemaattista ja määrällistä kuvailua varten sopiva tutkimustekniikka” (Berelson 1952, 14). Sen avulla teksteistä voidaan esimerkiksi laskea ja erotella niiden sisältämiä aiheita, asenteita ja mielipiteitä. Laskimme ja erittelimme aineistoamme muun muassa urheilulajeittain sekä sen mukaan, esiintyykö jutussa naisia vai miehiä tai molempia. Sisällön erittely voi olla sekä laadullista että määrällistä, mutta yleensä termi yhdistetään määrälliseen tutkimustapaan (Kantola, Moring & Väliverronen 2003, 15).

Kvantitatiivinen sisällön erittely vaatii tuekseen teoreettisia selitysmalleja ja laadullisia analyysimenetelmiä (Kantola ym 2003, 16). Kvalitatiivinen sisällön erittely on terminä varsin kirjava, sillä se kattaa käytännössä useita erilaisia laadullisia tutkimuksia. Laadullinen tutkimus voi siksi olla merkitykseltään sekä varsin laajaa että kapeaa (Tuomi & Sarajärvi 2018, 8). Tutkielmassamme kvalitatiivinen sisällön erittely oli varsin kapeaa, sillä rajallinen aineisto ei antanut mahdollisuuksia kovin syvälliselle analysoinnille. Hieman viitteitä kvalitatiivisen sisällön erittelyn kirjavuudesta antaa

suomenkielisissä mediaoppaissa ja tutkimusraporteissa laadullisesta tutkimuksesta käytetyt synonyymit: laadullinen, kvalitatiivinen, pehmeä, ymmärtävä, ja ihmistutkimus (Tuomi & Sarajärvi 2018, 32).

Kvalitatiivisesta tutkimuksesta puhuttaessa keskiössä on sen suhde teoriaan ja teoreettiseen. Kyseiseen pohdintaan sisältyy kaksi toisiinsa kietoutuvaa kysymystä: Tarvitaanko laadullisessa tutkimuksessa teoriaa ja edustaako laadullinen tutkimus teoreettista vai empiiristä analyysia? Tieteellisessä merkityksessä teorialla tarkoitetaan esimerkiksi yleisiä käsityksiä tai systemaattista tietojärjestelmää, joka on kehitetty jonkin tieteenalan sisälle. Termi teoreettinen puolestaan viittaa esimerkiksi vastakohtiin. Teorian merkitys laadullisessa tutkimuksessa on kiistanon. Teoreettisen ja empiirisen tutkimuksen jaottelu on puolestaan ongelmallista, sillä niiden avulla voidaan esimerkiksi tutkia samoja ilmiöitä. Analysointitapojen erot syntyvät tavoista, joilla tutkittavaa ilmiötä tarkastellaan. Empiirisessä analyysissa keskiössä ovat aineiston keräämis- ja analysointitavat, kun taas teoreettiseen analyysiin ei kuulu varsinaista metodologiaa, vaan sen uskottavuus liittyy siihen, kuinka uskottavasti lähdeaineistoa käytetään. Lisäksi teoreettisen analyysin lähteiksi kelpaavat vain tieteellisesti relevantit tekstit. (Tuomi & Sarajärvi 2018, 21–30.)

5 TULOKSIA URHEILURUUDUN JA TULOSRUUDUN LÄHETYKSISTÄ

Tässä luvussa tarkastelemme Urheiluruudun ja Tuloruudun lähetyksistä saatuja tuloksia naisten näkyvyydestä maaliskuun kahdelta ensimmäiseltä viikolta. Tarkastelemme ensin havaintojamme Urheiluruudun ja Tuloruudun lähetyksistä erikseen ja lopuksi vertailemme saatuja tuloksia keskenään.

5.1 Urheiluruudun lähetykset

Urheiluruudun lähetyksissä seurannan ensimmäisellä viikolla pääroolissa olivat hiihdon maailmanmestaruuskilpailut sekä yleisurheilun sisä ratojen Euroopan-mestaruuskilpailut. Toisella viikolla palloilulajit saivat selkeästi enemmän näkyvyyttä arvokisojen päätyttyä. Naisten näkyvyys jäi ajallisesti mitattuna selkeästi miesten varjoon joukkuelajeissa, mutta muutamat yksilölajit tasoittivat kokonaisuutta. Kaikkiaan 65 prosenttia selkeästi sukupuolittain jaoteltavissa olevista jutuista keskittyi miesten urheiluun. Joukkuelajeissa miesten lukema oli peräti 82 prosenttia. Yksilölajeissa naisten näkyvyyden osuus oli merkittävästi parempi, sillä 46 prosenttia jutuista keskittyi pelkästään naisiin.

Juttujen määriä mitattaessa kaikkiaan 110 jutusta 66 keskittyi miesten urheiluun, 29 naisten urheiluun ja 14 sisälsi sekä naisia että miehiä. Urheiluruudun lähetykset alkoivat kahdeksan kertaa miesten urheilulla, neljästi naisten urheilulla ja kahdesti molempiin liittyvällä jutulla. Miesten puolella hiihto keräsi lajeista suurimman osuuden lähetysten aloittavina juttuina. Naisten osalta kärki uutisiksi kiilasivat Lotta Kemppisen ja Ella Junnilan mitalijuhlat EM-hallikilpailuissa sekä naisten viestimaajoukkueen menestys Oberstdorfin MM-laduilla. Joukkuelajien osalta jääkiekko tarjosi huomattavan paljon näkyvyyttä naisten suhteen, koska kotimaisessa pääsarjat olivat edenneet jännittävään pudotuspelivaiheeseen. Taulukossa 1 miesten ja naisten lajikohtaiset juttumäärät ja -ajat prosenttiosuuksina.

TAULUKKO 1. Miesten ja naisten lajikohtaiset juttumäärät ja -ajat prosentteina Urheiluruudun lähetyksissä

Laji	Miehet (määrä)	Naiset (määrä)	Miehet (aika)	Naiset (aika)
Futsal	100 %	0 %	100 %	0 %
Jalkapallo	83 %	17 %	93 %	7 %
Jääkiekko	80 %	20 %	78 %	22 %
Jääpallo	100 %	0 %	100 %	0 %
Koripallo	89 %	11 %	98 %	2 %
Käsipallo	100 %	0 %	100 %	0 %
Lentopallo	50 %	50 %	53 %	47 %
Salibandy	100 %	0 %	100 %	0 %
Joukkuelajit yhteensä	82 %	18 %	82 %	18 %
Golf	100 %	0 %	100 %	0 %
Pohjoismaiset hiihtolajit	62 %	38 %	60 %	40 %
Lumilautailu	50 %	50 %	53 %	47 %
Paini	100 %	0 %	100 %	0 %
Parahiihto	0 %	100 %	0 %	100 %
Purjehdus	100 %	0 %	100 %	0 %
Tennis	100 %	0 %	100 %	0 %
Yleisurheilu	11 %	89 %	16 %	84 %
Yksilölajit yhteensä	57 %	43 %	54 %	46 %
Kaikki lajit yhteensä	69 %	31 %	65 %	35 %

5.1.1 Naisten yksilölajit

Yksilölajeista kahden viikon seurannalla mukana lähetyksissä olivat golf, alppihiihto, ampumahiihto, lumilautailu, mäkihyppy, paini, parahiihto, purjehdus, tennis, voimistelu, yleisurheilu

ja maastohiihto. Lisäksi kahdessa jutussa luotiin katseita kesän 2021 Tokion olympialaisiin, mutta ei suoraan minkään lajin kautta. Suurimmassa roolissa olivat yleisurheilu ja hiihto, koska ajanjaksoon osui Puolan Toruńissa järjestetyt yleisurheilun sisä ratojen Euroopan-mestaruuskilpailut sekä Saksan Oberstdorfissa kilpaillut hiihdon maailmanmestaruuskilpailut. Yksilölajeissa jako miesten ja naisten välillä oli melko tasainen, sillä ruutuajan prosentit jakautuivat miesten eduksi lukemin 54–46.

Enemmän ruutu-aikaa saaneista lajeista yleisurheilu oli selkeästi naisvoittoinen. Peräti 84 prosenttia yleisurheilusta kului naisten parissa. Merkittävänä tekijänä olivat EM-hallikisat, joissa suomalaiset menestyivät mainiosti. Huomioitavaa oli se, että vaikka myös pituushyppääjä Kristian Pulli sai kisoista pronssimitalin, hänen saavutuksensa jäi näkyvyydessä hieman pikajuoksija Lotta Kemppisen hopean, Ella Junnilan korkeushyppypronssin ja osin myös aituri Nooralotta Nezirin nelossijan varjoon. Lähetyksissä mukana olleet asiantuntijat olivat yleisurheilun osalta kaikki miehiä. Myös hieman negatiivista uutisointia mahtui yleisurheilun saralta, kun kahden jutun verran käsiteltiin Lotta Haralan doping-tapausta. Harala ei itse päässyt kummassakaan jutussa ääneen. Toinen juttu oli vain lyhyt säike ja toisessa oli haastattelussa Suomen urheilun eettisen keskuksen (SUEK) lakiasianjohtaja Petteri Lindblom.

Vähemmän ruutu-aikaa saaneista yksilölajeista lumilautailu, parahiihto ja pohjoismaisiin hiihtolajeihin laskettava ampumahiihto olivat omilla tahoillaan myös merkittävästi naisvoittoisia. Lumilautailussa naisten osuus oli 66 prosenttia ja ampumahiihdossa peräti 91 prosenttia. Parahiihtoa Urheiluruudussa käsiteltiin vain yhden hieman pidemmän jutun verran, jossa keskiössä oli MM-kisoihin ja paralympialaisiin tähtäävä Sini Pyy. Kyseessä oli yksi kahden viikon otannan pisimmistä jutuista yksittäisestä naisurheilijasta, sillä juttu kesti kaikkiaan kaksi minuuttia ja 22 sekuntia. Yksilölajeista vain yleisurheilussa ja maastohiihdossa kaikkien naisiin keskittyvien juttujen yhteenlaskettu pituus oli edellä mainittua yksittäistä juttua pidempi.

Maastohiihto nousi kahden viikon otannalla kaikkein eniten näkyvyyttä saaneeksi lajiksi pitkälti Oberstdorfin MM-kisojen ansiosta. Samalla se oli myös ajallisesti mitattuna merkittävin näkyvyys naisten urheilulle, vaikka miesten osuus kaikkien Pohjoismaisten hiihtolajien kokonaispotista 60 prosenttia. Naisten näkyvyyden määrään vaikutti positiivisesti Jasmi Joensuun, Johanna Matintalon, Riitta-Liisa Roposen ja Krista Pärmäkosken hiihtämä viestipronssi. Muista perinteisistä talvilajeista alppihiihto ja mäkihyppy kääntyivät näkyvyyden määrässä mitattuna miesten eduksi. Kumpikaan laji ei yleisesti ottaen saanut valtavasti ruutu-aikaa, koska kummassakaan ei ole tällä

hetkellä erityisen hyvin menestyviä suomalaisurheilijoita. Golfista, painista, purjehduksesta ja tenniksestä Urheiluruutu tarjosi pelkästään miesurheilijoita. Edellä mainituista lajeista golf sai yllättävän paljon ruutu-aikaa, sillä kaikkiaan golf-aiheisia juttuja oli kahden viikon aikana viisi kappaletta. Näistä neljässä käsiteltiin Kalle Samoojan Euroopan kiertuetta.

Tokion 2021 olympialaisiin keskittyvät jutut eivät suoranaisesti olleet jaoteltavissa mihinkään yksittäisiin lajeihin. Toisessa jutussa kärkenä olivat koronarokotusten vaikutukset kisoihin, jonka yhteydessä haastateltiin Olympiakomitean jäsentä, entistä kilpakävelijää Sari Essayahia. Toinen olympialaisiin keskittyvä juttu kertoi Suomen olympiajoukkueen uusista urheilijavalinnoista. Sen yhteydessä haastattelussa olivat Olympiakomitean huippu-urheiluyksikön johtaja Mika Lehtimäki sekä ampuja Juho Kurki, joten miesvoittoinen linja vallitsi kyseisessä jutussa.

5.1.2 Naisten joukkuelajit

Joukkuelajeista kahden viikon seurannalla mukana lähetyksissä olivat jääkiekko, jalkapallo, jääpallo, koripallo, käsipallo, lentopallo ja salibandy. Naisten urheilun näkyvyyttä yleisesti nostavan pesäpallon osalta ainoa juttu koski tulevan kesän koronarajoituksia eikä näin ollen liittynyt suoranaisesti kumpaankaan sukupuoleen. Kaikki haastateltavana olleet lajin vaikuttajat olivat kuitenkin miehiä. Joukkuelajien osalta miesten näkyvyys oli kokonaisuutena selvästi naisia edellä. Ajallisesti mitattuna 82 prosenttia kaikista joukkuelajeihin liittyvistä jutuista keskittyi miesten urheiluun.

Jääkiekko nousi naisten osalta merkittävään rooliin, sillä kaikista naisten joukkuelajeista sen osuus oli ruutuajan puolesta 60 prosenttia. Kaikkien jääkiekkoa käsittelevien juttujen yhteenlasketusta ruutuajasta 22 prosenttia keskittyi naisten kotimaiseen pääsarjaan. Lukema on yhden sarjan kerryttämäksi varsin hyvä, sillä miesten puolelta lähetyksissä nähtiin juttuja useammasta eri sarjasta, mukaan lukien kotimainen pääsarja SM-liiga, Mestis, NHL ja KHL. Naisten liiga oli ruutuajansa puolesta lähes samassa lukemassa kuin KHL, Mestis ja NHL yhteensä. Huomioitavaa on myös se, että NHL sai ruutu-aikaa vain yhden puolen minuutin koosteen verran. Tässä tietysti pitää ottaa huomioon myös aamulähetysten näkyvyys, joissa NHL saa oletettavasti suuremman jalansijan, koska uutisaiheet ovat yön kierrosten jälkeen tuoreimmillaan. Oma osuutensa näkyvyydessä oli myös varmasti sillä, että naisten liigassa pudotuspelikevät oli jo käynnissä, kun muissa sarjoissa tahkottiin yhä runkosarjaotteluita. Silti on hyvin merkittävää, että muun muassa

maailman arvostetuin jääkiekkoliiga NHL jäi näkyvyydessä naisten kotimaisen kiekkosarjan jalkoihin.

Miesten SM-liiga oli Urheiluruudun lähetyksissä täysin omilla luvuillaan, ja sai lähes 11 minuuttia ruutuaikaa. Naisten pääsarjan osuus oli 4 minuuttia ja 46 sekuntia. Näkyvyys molemmista sarjoista oli hyvin samankaltaista, lähinnä otteluiden maalikoosteita ja tuloksia. Mitään yksittäisiä isoja juttuja haastatteluineen ei tullut kummastakaan sarjasta. Peräti 15 naisjääkiekkoilijaa mainittiin nimeltä pudotuspeleihin keskittyneiden juttujen yhteydessä, joten ottelukoosteisiin oli selvästi panostettu.

Jääkiekon lisäksi lentopallossa naisten näkyvyys oli hyvää tasoa. Juttujen määrissä mitattuna kokonaissaldo oli tasan, mutta ruutuaika kääntyi niukasti miesten eduksi, prosentein 53–47. Lentopallo oli kokonaisuudessaan yksi tasa-arvoisimmin käsitellyistä lajeista, sillä sekä miesten että naisten otteluista tuli lyhyitä koosteita, minkä lisäksi molemmista mahtui seurantaan yhdet isommat juttukokonaisuudet. Miesten laajempi juttukokonaisuus käsitteli Savo Volleyta, naisten puolestaan haastajan asemassa kevääseen lähtenyttä salolaista LP Viestin joukkuetta.

Muissa joukkuelajeissa painotus oli selvästi mieskeskeisempi. Jalkapallossa ja koripallossa naisia nähtiin vain yhdessä jutussa lajia kohden, kun taas miesten sarjat saivat reilusti ruutuaikaa. Koripallon osalta miesten näkyvyydeksi laskettavaa osuutta nosti merkittävästi ja samalla myös hieman väärästi laaja henkilökuva tuomari Pekka Saroksesta. Kokonaisuudessaan kuitenkin myös ottelukoosteiden määrä koripallossa oli selvästi miespainotteinen, sillä ainoa naisten koripalloon liittyvä juttu oli kymmenen sekunnin sähke kotimaan parketeilta, Peli-Karhujen ja Tapiolan Hongan välisestä ottelusta. Miesten otteluista kotimaan kentiltä nähtiin viisi koostetta, jotka olivat kaikki naisten ainoa koostetta pidempiä. Lisäksi Pohjois-Amerikan kentiltä tuli kaksi juttua, joissa kärkenä oli Lauri Markkanen.

Jalkapallossa ainoa naisurheiluun liittyvä juttu oli lyhyt sähke Italian Serie A -ottelusta Juventuksen ja AC Milanin välillä, kun taas miesten osalta nähtiin väläyksiä eri puolilta Eurooppaa. Kokonaisuutena jalkapallon näkyvyys jäi kahden viikon ajanjaksolla yllättävän vähäiseksi. Futsalissa, jääpallossa, käsipallossa ja salibandyssä naiset jäivät kokonaan ilman näkyvyyttä. Monessa lajissa vähäistä tai olematonta näkyvyyttä voidaan selittää joko sillä, että kotimaiset sarjat eivät olleet vielä alkaneet, tai sillä, että pudotuspelit eivät olleet käynnissä.

5.1.3 Naisten yksilö- ja joukkuelajien näkyvyys vertailussa

Naisten näkyvyys oli odotetusti merkittävästi parempaa nimenomaan yksilölajeissa. Ruutuajassa mitattuna yksilölajit saivat 80 prosentin osuuden kaikesta naisten urheilusta. Juttujen määrissä mitattuna prosentit tasoittuivat hieman, sillä vajaat 70 prosenttia jutuista käsitteli yksilölajeja. Eron kaventumista selittää juttujen pituus, sillä joukkuelajeihin keskittyneet jutut olivat muutamia jääkiekkokoosteita lukuun ottamatta varsin lyhyitä välähdyksiä. Yleisesti ottaen yksilölajeihin keskittyneet jutut olivat huomattavasti syvällisemmin rakennettuja ja sisälsivät usein myös haastatteluja sekä asiantuntijoiden kommentteja.

Lajien määrän suhteen naisten yksilölajeja oli esillä määrällisesti enemmän, sillä juttuja mahtui mukaan otantaan alppihiihdosta, ampumahiihdosta, lumilautailusta, mäkihypyistä, parahiihdosta, yleisurheilusta ja hiihdosta, eli kaikkiaan seitsemästä eri lajista. Näistä alppihiihdosta oli ainoastaan molempien sukupuolten yhteisjuttu, josta kuitenkin oli selvästi eriteltävissä naisten osuus ajallisesti. Naisten joukkuelajeista esillä olivat vain jääkiekko, lentopallo, koripallo sekä jalkapallo, yhteensä neljä lajia. Taulukossa 2 naisten eri lajien määrät prosenttiosuuksina.

TAULUKKO 2. Naisten eri lajien määrät prosentteina kaikista naisten urheilujutuista Urheiluruudun lähetyksissä.

Laji	Ruutuajan osuus	Juttujen osuus
Jalkapallo	<1 %	3,5 %
Jääkiekko	12 %	14 %
Koripallo	<1 %	3,5 %
Lentopallo	7 %	10 %
Joukkuelajit yhteensä	20 %	31 %
Pohjoismaiset hiihtolajit	50 %	34 %
Lumilautailu	5 %	3,5 %
Parahiihto	6 %	3,5 %
Yleisurheilu	20 %	28 %
Yksilölajit yhteensä	80 %	69 %

5.1.4 Yhteisjutut

Suoraan miesten ja naisten lajien yhteisiksi laskettavia juttuja nähtiin Urheiluruudun lähetyksissä muutamia. Yleisurheilun EM-hallikisojen ja hiihdon MM-kisojen osalta muutama juttukokonaisuus oli puristettu yhteen pakettiin, mutta myös niistä oli osin helppo eritellä sukupuolittaiset jakaumat sekuntimäärinä. Ampumahiihdon parisprintissä nähtiin molempia sukupuolia kilpailemassa samassa kisassa, kun taas alppihiihdossa ja lumilautailussa yhdet kokonaisuudet oli yhdistetty samaan koosteeseen. Joukkuelajeista ei yhdistelmäjuuttuja nähty lainkaan.

Tokion olympialaisiin keskittyneet kaksi juttua sekä pesäpallon koronarajoituksia koskenut juttukokonaisuus olivat luokiteltavissa myös yhteisjutuksi. Haastateltavat näissä olivat pääsääntöisesti Olympiakomitean Sari Essayahia ja tutkijatohtori Johanna Ahola-Launosta lukuun ottamatta kuitenkin miehiä. Vastaavasti voimisteluun keskittynyt juttupaketti, jossa kerrottiin lajin olevan yksi nuorten ja lasten suurimmista, sisälsi kuvitusvideolla vain tyttöoletettuja.

Haastateltavissa kuultiin sekä miestä että naista, kun äänessä olivat Attitude Sports ry:n toiminnanjohtaja Tinja Kirjakoff sekä saman yhdistyksen puheenjohtaja Arno Pylvänen.

5.1.5 Naiset muuten kuin urheilijoina

Urheiluruudun lähetysten juontajina eli ankkureina toimivat Janne Karinkanta, Antti Sahlström, Maija Kautto ja Inka Henelius, joten miesten ja naisten jakauma oli täysin tasan. Sukupuolijakauma meni tasan myös ankkurien lähetysten määrissä, sillä Karinkanta ja Kautto olivat ankkureina neljästi, Henelius sekä Sahlström kolmesti. Muita toimittajia lähetyksissä oli kaikkiaan 21 kappaletta, heistä 13 oli miehiä. Yhteensä 31 jutussa toimittajana oli mies, 15:ssä nainen. Toimittajan sukupuolen merkitystä aiheisiin tai niiden käsittelytapoihin ei näin lyhyellä otannalla ollut mahdollista analysoida kovin syvällisesti. Kuitenkin on huomioitavaa, että esimerkiksi kaikki naisten jääkiekkoon keskittyvät jutut olivat miesten tekemiä. Liitteessä 2 listattu Urheiluruudun lähetysten ankkurit.

Juttujen yhteydessä haastatelluista asiantuntijoista, valmentajista ja muista taustavaikuttajista valtaosa oli miehiä. Naisista ääneen pääsivät ainoastaan Olympiakomitean Sari Essayah, tutkijatohtori Johanna Ahola-Launonen ja Attitude Sports ry:n toiminnanjohtaja Tinja Kirjakoff. Merkittävä selittävä tekijä nähdylle sukupuolijakaumalle on varsinkin palloilulajien osalta se, että iso osa valmennuspuolen henkilöistä on myös naisten lajeissa miehiä. Esimerkkinä mainittakoon lentopallojoukkue LP Viestiin liittyvä juttukokonaisuus, jossa haastateltavat pelaajat olivat luonnollisestikin naisia, mutta miesnäkökulmaa juttuun toi urheilutoimenjohtaja ja päävalmentaja Tomi Lemminkäinen.

5.2 Tuloruudun lähetykset

Tuloruudun päälähetyksissä oli maaliskuun kahden ensimmäisen viikon aikana yhteensä 85 juttua, joista 57 sisälsi pelkästään miehiä, 12 pelkästään naisia ja 16 molempia. Lähetyksissä naisten näkyvyys jäi selvästi miehiä vähemmäksi sekä yksilö- että joukkuelajeissa. Joukkuelajeissa ero oli vielä selkeämpi miesten hyväksi. Yksilölajeja käsittelevissä jutuissa naiset pääsivät esille itse asiassa yli puolissa kaikista jutuista. Yhteensä 45 yksilölajeja käsittelevissä jutuissa pelkästään miehiä esiintyi 20:ssä ja naisia yhdeksässä. Lopuissa 16 jutuissa oli mukana sekä naisia että miehiä. Joukkuelajeissa sekä miehiä että naisia sisältäviä juttuja ei ollut lainkaan, ja juttujen

määrässä ero miesten hyväksi oli valtava. Miehiä käsitteleviä juttuja oli joukkuelajeissa 37, kun taas naisia käsitteleviä juttuja ainoastaan 3. Lähetysten ensimmäisenä juttuna oli vain kertaalleen pelkästään naisia sisältänyt juttu, joka kertoi hiihtäjä Riitta-Liisa Roposesta. Molempia sukupuolia sisältäneitä aloitusjuttuja oli 5 ja loput 8 aloitusjuttua sisälsivät pelkästään miehiä.

Naisten näkyvyys myös romahti selkeästi maaliskuun toisella viikolla, jolloin ohjelmassa ei ollut enää pohjoismaisten hiihtolajien maailmanmestaruuskilpailuja eikä yleisurheilun sisä ratojen Euroopan mestaruuskilpailuja. Maaliskuun toisella viikolla pelkästään naisia sisältäviä juttuja oli lähetyksissä vain kaksi, kun taas ensimmäisellä viikolla vastaavia juttuja oli yhteensä kymmenen. Tuloruudun lähetyksille on ominaista myös televisioruudun alaosassa näkyvät uutissähkeet eli lyhyet uutiset. Myös sähkeissä miehet pääsivät huomattavasti naisia useammin esiin sekä yksilö-että joukkuelajeissa. Erot sukupuolten välillä olivat joukkuelajien osalta kuitenkin hieman maltillisempia kuin lähetysten varsinaisten juttujen osalta. Taulukossa 3 miesten ja naisten lajikohtaiset juttumäärät ja -ajat prosenttiosuuksina.

TAULUKKO 3. Miesten ja naisten lajikohtaiset juttumäärät ja -ajat prosentteina Tuloruudun lähetyksissä.

Laji	Miehet (määrä)	Naiset (määrä)	Miehet (aika)	Naiset (aika)
Jalkapallo	86 %	14 %	56 %	44 %
Jääkiekko	96 %	4 %	99 %	1 %
Jääpallo	100 %	0 %	100 %	0 %
Koripallo	100 %	0 %	100 %	0 %
Lentopallo	50 %	50 %	62 %	38 %
Salibandy	100 %	0 %	100 %	0 %
Joukkuelajit yhteensä	92 %	8 %	87 %	13 %
Formula 1	100 %	0 %	100 %	0 %
Golf	100 %	0 %	100 %	0 %
Pohjoismaiset hiihtolajit	71 %	29 %	79 %	21 %
Painonnosto	0 %	100 %	0 %	100 %
Yleisurheilu	0 %	100 %	0 %	100 %
Yksilölajit yhteensä	69 %	31 %	74 %	26 %
Kaikki lajit yhteensä	83 %	17 %	81 %	19 %

5.2.1 Naisten yksilölajit

Yksilölajeja käsittelevistä jutuista viidesosa käsitteli pelkästään naisia. Yhteensä yksilölajeista oli yhdeksän juttua, joissa ääneen pääsi pelkästään naisia. Näistä yhdeksästä jutusta viisi liittyi pohjoismaisiin hiihtolajeihin, kolme yleisurheiluun ja yksi painonnostoon. Juttujen keston osalta eri lajiryhmät olivat lähes tasoissa, sillä naisten hiihtolajien jutut kestivät yhteensä 4 minuuttia ja 11 sekuntia, yleisurheilujutut kolme minuuttia ja 24 sekuntia sekä painonnostojuttu kolme minuuttia ja 20 sekuntia. On kuitenkin hyvä huomioida, että hiihtolajeissa ja yleisurheilussa naiset pääsivät ääneen myös useissa molempia sukupuolia sisältäneissä jutuissa eli niiden todellinen osuus on paljon suurempi.

Ainoan painonnostojutun pitkä kesto selittyy sillä, että kyseessä oli pitkä henkilöjuttu. Yli kolmen minuutin jutussa käsiteltiin painonnostaja Anni Vuohijokea ja erityisesti hänen kokemiaan vaikeuksia sekä tulevaisuuden tavoitteita. Toinen vastaavanlainen juttu oli tehty pikajuoksija Lotta Kemppisestä. Jutussa ennakoitiin tulevan päivän Euroopan hallimestaruuskilpailujen 60 metrin kilpailua, johon Kemppinen lähti mitalikandidaattina, sekä tulevaa ulkoratakautta. Muut pelkästään naisia sisältäneet yksilölajien jutut olivat lähinnä lyhyitä tulosuutisia, joissa osassa oli mukana urheilijan haastattelu.

Yleisurheilussa naiset pääsivät miehiä paremmin esiin, sillä pelkästään miehistä kertovia yleisurheilujuuttuja ei ollut lainkaan. Sen sijaan pohjoismaisten hiihtolajien jutuissa miesten juttuja oli yli puolet enemmän kuin naisten juttuja. Näiden lajien sukupuolijakaumat selittyvät menestyksellä. Yleisurheilussa Suomen parhaat urheilijat ovat enimmäkseen naisia, ja Vuohijoki on painonnoston yksittäinen tähti. Sen sijaan hiihtolajeissa miehet ovat tällä hetkellä naisia edellä.

5.2.2 Naisten joukkuelajit

Joukkuelajeja käsittelevistä jutuista vain 8 prosenttia käsitteli naisia. Juttujen sekuntimääräisellä jaottelulla naisten osuus oli sentään hieman parempi: 13 prosenttia. Yhteensä naisten joukkuelajeista oli kahden viikon aikana ainoastaan kolme juttua Tuloruudun päälähetyksissä. Näistäkin jutuista kaksi oli lyhyitä tulosjuttuja, joissa ei haastateltu ketään. Tällaiset jutut olivat sekä lentopallosta että jääkiekosta pudotuspelien osalta.

Ainoa pidempi juttu naisten joukkuelajeista oli jalkapalloilija Linda Sällströmistä tehty henkilöhaastattelu Viikon vieras -osiossa. Urheiluselostaja Antero Mertarannan juontama Viikon vieras on kerran viikossa torstain erityispitkissä lähetyksissä esiintyvä noin seitsemän minuutin erillinen osio, jossa haastatellaan aina yhtä tunnettua urheilumaailman henkilöä. Haastattelussa käytiin läpi Sällströmin uraa ja naisten jalkapallon kehitystä. Sällströmin harvinaisen pitkä haastattelu vääristää kuvaa naisten näkyvyydestä kahdella tapaa. Ensinnäkin Viikon vieras -osiossa oli kahden viikon tarkastelujaksolla kertaalleen sekä miespuolinen että naispuolinen vieras. Viikon vieras -arkistojen tarkastelu kuitenkin paljastaa, ettei läheskään joka toinen vieras ole nainen, vaan miehet hallitsevat tätäkin osiota.

Sällströmin haastattelu oli kestoaltaan jopa pidempi kuin Tulosruudun normaalit lähetykset, joten näin suuri yksittäinen juttu vääristää pahasti sekuntimääräistä jakaumaa naisten ja miesten välillä sekä jalkapallossa että kokonaisuutena. Sällströmin haastattelu oli kestoaltaan yli kolmasosan kaikkien naisia käsittelevien juttujen kestoalta ja yli 90 prosenttia naisten joukkuelajien juttujen kestoalta. Toisin sanoen, jos Sällströmin haastattelu ei olisi osunut tarkasteluviikoille tai se olisi ollut kestoaltaan normaali, olisi naisten osuus joukkuelajeissa jäänyt murto-osaan nykyisestä juttujen kokonaiskeston osalta.

Juttujen määrän osalta lentopallo oli ainoa laji, jossa naisista ja miehistä oli yhtä monta juttua, tosin siinäkin naisten ainoa juttu oli yli kymmenen sekuntia miesten juttua lyhyempi. Jääkiekossa naisista oli yksi juttu miesten 23:a vastaan. Myös jalkapallossa naisten juttuja oli yksi, mutta miesten juttuja oli toisaalta vain kuusi. Prosentuaalisesti naiset olivat jalkapallossa esillä 14 prosentissa jutuista ja jääkiekossa neljässä. Sällströmin haastattelun pituus heijastuu myös jalkapallon juttujen pituuksien sukupuolijakaumaan, sillä prosentuaalisesti Sällströmin haastattelu oli 44 prosenttia kaikista jalkapalloon liittyvistä jutuista.

5.2.3 Naisten yksilö- ja joukkuelajien näkyvyys vertailussa

Pelkästään naisia sisältävien juttujen vertailu yksilö- ja joukkuelajien kesken ei tuonut varsinaisia yllätyksiä, sillä 75 prosenttia naisten jutuista käsitteli yksilölajeja. Juttujen pituuksissa ero yksilö- ja joukkuelajien välillä oli luonnollisesti pienempi Sällströmin pitkän haastattelun vuoksi. Sekuntimäärillä mitattuna naisten joukkuelajit edustivat 41:tä prosenttia kaikista naisten jutuista. Todellinen ero molemmissa kategorioissa on kuitenkin suurempi yksilölajien hyväksi, sillä molempia sukupuolia sisältäneitä juttuja oli yhteensä 16 ja ne kaikki olivat yksilölajeista.

Lajien määrän suhteen naisten yksilö- ja joukkuelajit ovat tasoissa, sillä pelkästään naisia käsitteleviä juttuja oli molemmissa lajiryhmissä kolmesta lajista. Yksilölajien puolella on kuitenkin lisäksi muutama laji, joista oli pelkästään molempia sukupuolia sisältävät jutut. Toinen näistä jutuista oli tulosuutinen lumilautailun maailmanmestaruuskilpailuista. Toinen juttu sisälsi puolestaan useita lajeja, sillä siinä kerrottiin Suomen olympiajoukkueeseen valituista urheilijoista. Olympiajoukkueeseen nimettiin urheilijoita yleisurheilussa, uinnissa, purjehduksessa ja ratsastuksessa.

Yksilö- ja joukkuelajien yksittäisten juttujen keston ja sisällön tarkastelu viittaavat puolestaan siihen, että yksilölajien jutut ovat keskimäärin pidempiä ja syvällisempiä naisten puolella kuin joukkuelajien jutut. Sekä naisten jääkiekon että lentopallon ainoat jutut kestivät alle puoli minuuttia eikä niissä haastateltu ketään. Yksilölajien puolella vain kaksi juttua yhdeksästä kesti alle puoli minuuttia tai edes alle minuutin. Näistäkin jutuista vain toinen, naisten mäkihypyn tuloksista kertova juttu, oli lyhyempi kuin naisten jääkiekosta ja lentopallosta tehdyt jutut. Lisäksi toiseen yksilölajien alle puolen minuutin juttuunkin oli saatu mahdutettua urheilijan haastattelu. Juttu kertoi hiihtäjä Riitta-Liisa Roposesta. Alle puolen minuutin juttujen vaihtelevaan sisältöön on todennäköisesti vaikuttanut se, että MTV:llä oli oma toimittaja paikan päällä hiihdon MM-kisoissa, joissa Roposen haastattelu oli tehty. Naisten jääkiekon tai lentopallon pääsarjaotteluihin MTV ei tiettävästi lähetä omia toimittajiaan. Taulukossa 4 naisten eri lajien määrät prosenttiosuuksina.

TAULUKKO 4. Naisten eri lajien määrät prosentteina kaikista naisten urheilujutuista Tulosruudun lähetyksissä.

Laji	Ruutuajan osuus	Juttujen osuus
Jalkapallo	38 %	8 %
Jääkiekko	2 %	8 %
Lentopallo	2 %	8 %
Joukkuelajit yhteensä	41 %	25 %
Pohjoismaiset hiihtolajit	22 %	42 %
Painonnosto	18 %	8 %
Yleisurheilu	18 %	25 %
Yksilölajit yhteensä	59 %	75 %

5.2.4 Yhteisjutut

Tulosruudun päälähetyksissä oli maaliskuun alkupuolella yhteensä 16 juttua, joissa oli mukana sekä miehiä että naisia vähintään nimeltä mainittuna tai jutun kuvituksessa esiintyneenä. Juttujen tekijöitä ei ole huomioitu juttujen sukupuolijaottelussa. Näitä yhteisjuttuja ei ole myöskään laskettu miesten ja naisten osuuksien sekuntimääriin, sillä niitä on käytännössä mahdotonta jaotella kokonaan sukupuolten mukaan. 16 yhteisjutusta yhdeksän käsitteli pohjoismaisia hiihtolajeja eli maastohiihtoa, mäkihyppyä ja yhdistettyä. Viisi yhteisjuttua liittyi puolestaan yleisurheiluun ja loput kaksi lumilautailuun sekä useita lajeja sisältäneeseen juttuun, jossa kerrottiin uusista olympiajoukkueeseen nimetyistä urheilijoista.

Yhteensä kuudessa yhteisjutussa ääneen pääsi ainoastaan asiantuntijana toiminut mies. Kahdessa jutussa käsiteltiin maastohiihtoa ja asiantuntijana molemmissa jutuissa toimi Jari Isometsä. Yleisurheilussa oli yhteensä kolme yhteisjuttua, joista kahdessa käsiteltiin Euroopan hallimestaruuskilpailuja ja asiantuntijana toimivat kertaalleen sekä Tommi Evilä että Mika Järvinen. Karuin esimerkki yhteisjutusta, jossa ääneen pääsi vain mies, oli Lotta Haralan mahdollista

toimintakieltorikkomusta käsittelevä juttu. Jutussa käsiteltiin pelkästään Haralaa, mutta ääneen pääsi ainoastaan Suomen urheilun eettisen keskuksen lakiasianhoitaja Petteri Lindblom. On tietenkin mahdollista, että Harala ei ole halunnut kommentoida asiaa Tulosruudulle. Jutussa ei kuitenkaan mainittu, että Haralaa ei olisi tavoitettu kommentoimaan asiaa. Lisäksi olympiajoukkueen uusista jäsenistä kertovassa jutussa haastateltiin ainoastaan Olympiakomitean puheenjohtaja Jan Vapaavuorta ja huippu-urheiluyksikön johtaja Mika Lehtimäkeä.

Ainoa molempia sukupuolia sisältävä juttu, jossa ääneen pääsi pelkästään nainen, oli pohjoismaisten hiihtolajien maailmanmestaruuskilpailujen koronatartunnoista kertova juttu. Siinä haastateltiin Suomen hiihtomaajoukkueen lääkäri Mira Tuovista. Kahdessa yhteisjutussa ääneen pääsivät puolestaan pelkästään miespuolisen urheilijat Iivo Niskanen ja Ilkka Herola. Naisurheilijoista vastaavia yhteisjuttuja ei ollut lainkaan.

5.2.5 Sähkeet

Tulosruudun lähetyksissä on mukana myös televisioruudun alaosassa pyöriviä sähkeitä. Osa sähkeistä käsitteli samoja asioita kuin lähetyksen varsinaiset jutut, eikä niitä ole siksi laskettu sähkeiden kokonaismäärään. Yhteensä lähetyksen varsinaisista jutuista irrallisia sähkeitä oli kahden viikon aikana 88, joista 71 käsitteli miehiä, 15 naisia ja 2 molempia.

Yksilölajeissa miesten juttujen ero naisiin oli varsinaisia juttujakin suurempi. Yksilölajien 33 sähkeestä 23 käsitteli pelkästään miehiä, 8 pelkästään naisia ja 2 molempia. Joukkuelajeissa miesten ja naisten ero sähkeissä oli sentään hieman maltillisempi kuin varsinaisissa jutuissa, mutta silti suurempi kuin yksilölajien sähkeiden sukupuolijakauma. Miesten joukkuelajeja käsitteleviä sähkeitä oli yhteensä 48 ja naisten 7.

Sähkeiden osalta mielenkiintoisin havainto on, että vaikka naisten lajivalikoima on odotetusti miehiä suppeampi, on sähkeissä kuitenkin useampi laji, joissa naisia käsitteleviä uutisia on miehiä enemmän. Pohjoismaisista hiihtolajeista sähkeitä oli ylipäätään vain kaksi ja ne molemmat käsitelivät naisia. Toki vastaavan lajiryhmän varsinaisissa jutuissa miehiä käsiteltiin selvästi enemmän. Sen sijaan ampumahiihto pääsi lähetyksissä esiin pelkästään sähkeissä, ja kuudesta lajin sähkeestä kolme käsitteli pelkästään naisia. Tätä jakaumaa selittää se, että lajin kiinnostavin

kotimainen nimi on Kaisa Mäkäräisen lopettamisesta huolimatta yhä nainen, Mari Eder. Eder tosin mainittiin vain yhdessä sähkössä.

Suurin yllätys yksittäisen lajin sukupuolijakauman osalta on lentopallossa. Lajin kuudesta sähköstä neljä käsitteli naisten ja kaksi miesten sarjaa, vaikka molemmissa sarjoissa pelattiin puolivälieriä ja yhtä monena pelipäivänä. Myöskään lähetyksen varsinaiset jutut eivät muuta asetelmaa, sillä molemmista lentopallisarjoista oli yhdet jutut. Lisäksi lentopallon sukulaislaji beach volleyn eli rantalentopallon ainoa sähkö käsitteli naisia. Kolmas joukkuelaji, jossa naiset pääsivät sähköissä esiin, on jääkiekko. Naisten salibandyn ja koripallon puuttuminen sähköistä selittyi sillä, että näiden lajien pääsarjoissa pudotuspelit eivät olleet vielä käynnissä. Jalkapallossa kotimainen sarjakausi ei ollut edes alkanut.

5.2.6 Naiset muuten kuin urheilijoina

Tulosruudun lähetyksissä ankkurit olivat enimmäkseen miehiä. Lähetyksiin tehdyistä jutuista yksikään ei ollut naisen tekemä. Ankkurien sukupuolijakaumaa kuvaa hyvin se, että Mika Saukkonen oli juontajana useammassa lähetyksessä kuin naispuoliset ankkurit yhteensä. Saukkonen toimi ankkurina yhteensä kahdeksassa lähetyksessä, kun taas Minna Korkka ja Mervi Kallio pääsivät molemmat juontamaan kaksi lähetystä. Kahdessa lähetyksessä ankkurina toimi Matti Nyrhinen. Liitteessä 3 listattu Tulosruudun lähetysten ankkurit.

Kahden viikon otannan perusteella ei voi vetää kovin suuria johtopäätöksiä siitä, vaikuttaako ankkurin sukupuoli lähetyksen sisältöihin. Esimerkiksi Minna Korkan juontovuoroilla ei ollut yhtään pelkästään naisia käsittelevää juttua, vaikka toinen Korkan juontovuoroista osui naistenpäivälle. Sen sijaan Mervi Kallion juontamissa lähetyksissä oli useita juttuja pelkästään naisista. Tarkastelujaksolla ei myöskään saatu juurikaan selvyyttä siihen, käsitelläänkö toista sukupuolta useammin negatiivisesti, sillä juttujen luokittelu positiiviseksi ja negatiiviseksi on hyvin tulkinnanvaraista. Lisäksi naisia käsittelevien juttujen määrä jäi selvästi miehiä vähäisemmäksi.

Urheilijoiden lisäksi tai sijaan osassa jutuista ääneen pääsivät asiantuntijat, valmentajat tai muut taustahenkilöt. Sukupuolten välinen kahtiajako oli näissä kaikista radikaalein, mikä ei sinällään ole yllätys, kun ottaa huomioon aiemmat naisten näkyvyydestä urheilujutuissa tehdyt tutkimukset. Yhteensä 24 jutussa ääneen pääsi asiantuntija, valmentaja tai muu taustahenkilö. Ainoa tähän

kategoriaan sopiva nainen oli Suomen maastohiittomaajoukkueen lääkäri Mira Tuovinen, jota haastateltiin MM-kisojen koronatartunnoista kertovassa jutussa. Osittain näin rajua eroa miesten ja naisten näkyvyyden välillä selittää se, että valmentajat ja urheilujohtajat ovat enimmäkseen miehiä. Naisten olematon käyttö asiantuntijoina kertoo kuitenkin siitä, että naisten osuutta ei edes yritetä kasvattaa.

5.3 Urheiluruudun ja Tuloruudun vertailua

Urheiluruudussa naiset pääsivät odotetusti Tuloruutua enemmän näkyviin sekä yksilö- että joukkuelajeissa. Kaikkien juttujen sekuntimääräisessä erottelussa naisten osuus oli Urheiluruudussa 35 ja Tuloruudussa 19 prosenttia. Hieman yllättäen naisten osuuksien välinen ero prosentteissa oli joukkuelajien puolella selvästi pienempi kuin yksilölajeissa. Tämä selittyy Tuloruudussa olleella Linda Sällströmin poikkeuksellisen pitkällä henkilöhaastattelulla. Naisten osuus kaikissa joukkuelajien jutuissa jäi juttujen kestolla mitattuna alle 20 prosenttiin sekä Tuloruudussa että Urheiluruudussa. Yksilölajien puolella naiset osuus oli Tuloruudussa 26 ja Urheiluruudussa peräti 46 prosenttia.

Tuloruudussa naisten yksilö- ja joukkuelajien välinen ero oli Urheiluruutua pienempi juttujen keston osalta. Toki myös naisia käsittelevien juttujen määrä jäi selvästi Urheiluruutua pienemmäksi. Tuloruudussa naisten joukkuelajit veivät ajallisesti 41 prosenttia kaikista naisten jutuista ja Urheiluruudussa 20 prosenttia. Juttujen määrällä mitattuna asetelma kääntyy kuitenkin pääläelleen. Urheiluruudussa 31 prosenttia naisia käsittelevistä jutuista liittyi yksilölajeihin ja Tuloruudussa 25 prosenttia. Ilman Linda Sällströmin pitkää henkilöhaastattelua myös juttujen keston prosenttiosuus olisi todennäköisesti kääntynyt Urheiluruudun eduksi.

Tuloruudun ja Urheiluruudun välillä on selvä ero myös toimittajien sukupuolijakaumassa. Urheiluruudun sukupuolijakauma oli 50–50 ankkurien osalta ja lähes samaa luokkaa myös inserttien tekijöissä. Tuloruudussa alle kolmasosa lähetyksistä oli puolestaan naisten juontamia eikä inserttien tekijänä ollut kertaakaan nainen. Toinen merkittävä ero lähetysten koostumuksen suhteen on se, että Urheiluruudussa ei ole Tuloruudun tapaan ruudun alaosassa pyöriviä sähkeitä. Sähkeiden sukupuolijakauma ei kuitenkaan ollut merkittävästi edullisempi kuin Tuloruudun varsinaisten juttujen. Yksi merkittävimmistä eroista oli myös Formuloiden näkyvyys. Urheiluruudussa ei ollut kahden viikon aikana yhtään juttua Formuloista, kun taas Tuloruudussa

Formulat olivat merkittävässä roolissa. Tulosta selittää se, että Formulat näkyvät MTV:n omistamilla C Moren kanavilla. Kuitenkin C Moren Ja MTV:n kanavilla näkyvät jalkapallon Mestarien Liiga ja jääkiekon SM-Liiga olivat esille myös Urheiluruudun lähetyksissä.

6 TULOKSET JA JOHTOPÄÄTÖKSET

Tutkimuksemme tavoitteena oli selvittää, millaista on naisten näkyvyys Urheilu- ja Tuloruudun päälähetyksissä. Naisten näkyvyys oli Urheiluruudussa odotetusti Tuloruutua selvästi suurempaa sekä urheilijoissa että toimittajissa, sillä Yle oli tehnyt vuonna 2017 tasa-arvoinjauksen ja alkanut tietoisesti edistämään naisten näkyvyyttä urheilusisällöissään. Tutkielmamme kuitenkin paljasti, että tasa-arvoon on yhä matkaa myös Urheiluruudussa, sillä naisten näkyvyys ei yltänyt tarkastelujaksomme aikana miesten tasolle edes yksilölajeissa.

Tavoitteemme oli vertailla myös naisten yksilö- ja joukkuelajien välistä näkyvyyttä. Aiempien naisten urheilusta tehtyjen tutkimusten tulokset osoittivat, että yksilölajit hallitsevat naisten urheilun palstatilaa, eivätkä tutkielmamme tulokset tuoneet tähän muutosta. Oma merkittävä vaikutuksensa saatuun tulokseen oli tarkastelussa olleeseen ajankohtaan osuneilla hiihdon ja yleisurheilun arvokisoilla. Suomalaisnaisten kisoissa saavuttaman menestyksen myötä yksilölajien näkyvyys kasvoi. Yksilö- ja joukkuelajien näkyvyyden ero tuskin olisi kääntynyt, vaikka menestys olisi jäänyt arvokisoissa heikoksi. Silti erityisesti naisten ja miesten näkyvyyttä vertaillen sillä olisi saattanut olla suuri vaikutus.

Aiempien tutkimusten tapaan myös naisten rooli asiantuntijoina oli Urheiluruudussa ja Tuloruudussa hyvin marginaalinen. Asiantuntijoiden käytössä tasa-arvon edistäminen on kuitenkin urheilussa medioille vaikeinta, sillä urheilujohtajat ja myös valmentajat ovat yhä enimmäkseen miehiä. Toimittajan roolissa naisia näkyi ja kuului Ylen Urheiluruudussa suhteellisen paljon, sillä esimerkiksi lähetysten ankkurien roolissa nähtiin tasamäärä miehiä ja naisia.

Yksittäisissä lajeissa yllättävänä voidaan pitää sitä, että lentopallo oli tasa-arvoisin joukkuelaji sekä Urheiluruudun että Tuloruudun lähetyksissä. Lentopalloa käsittelevien juttujen määrät olivat tasoissa molemmissa urheilu-uutislähetyksissä ja ajallisestikaan miehet eivät olleet hirveästi naisia edellä. Ajankohta selittää tulosta, sillä lentopallo oli yksi harvoista joukkuelajeista, jossa kotimaisen pääsarjan pudotuspelit olivat käynnissä sekä miehillä että naisilla. Esimerkiksi jääkiekossa vain naisten pääsarjassa pelattiin pudotuspelejä, millä oli oma positiivinen vaikutus näkyvyyteen, erityisesti Ylellä. Vastaavasti naisten ja koko maailman suosituimmassa joukkuelajissa jalkapallossa tasaiseen jakaumaan sukupuolten välillä voi olla vaikeaa päästä mihin aikaan vuodesta tahansa, sillä miesten jalkapallo globaalisti seurattuna lajina on niin valtavassa roolissa

ympäri vuoden. Naisten jalkapallon arvokisat ovat todennäköisesti ainoa ajankohta, jolloin naisten näkyvyys voi kasvaa jopa miehiä suuremmaksi tässä lajissa.

7 POHDINTAA

Tutkimusmetodeina käytetyistä menetelmistä kvantitatiivinen sisällönerittely osoittautui hyväksi valinnaksi, sillä määrällinen jaottelu oli keskeinen osa tutkimustamme. Kvalitatiivinen sisällönerittely jäi puolestaan pienempään rooliin, sillä aineistomme rajallisuus ja valitut tutkimukselliset painopisteet eivät mahdollistaneet paljoakaan laadullista analysointia.

Kahden viikon aineisto Urheiluruudusta ja Tuloruudusta osoittautui varsin hyväksi ratkaisuksi, sillä ensimmäisen viikon aikana järjestetyt yksilölajien arvokisat olisivat vaikuttaneet yhden viikon otannalla liian paljon. Toisen viikon ottaminen mukaan antoi todennäköisesti realistisemmän kokonaiskuvan lajien kirjosta. Mikäli tutkimuksesta olisi halunnut tehdä vielä tätä kattavamman, siihen olisi pitänyt poimia useampia viikkoja satunnaisotannalla eri vuodenojilta. Talvikaudella tehty tutkimus jättää luonnollisesti useita kesälajeja pois lähetysten valikoimista. Lisäksi oli huomioitava, että esimerkiksi kaikissa joukkuelajeissa pudotuspelit eivät olleet vielä käynnissä, vaan joukkueet pelasivat edelleen runkosarjoja. Kaiken kaikkiaan valitsemamme ajankohta oli varsin optimaalinen, sillä mukaan mahtui perinteisten talvilajien lisäksi yleisurheilun hallikisat.

Aineisto olisi antanut mahdollisuuden tutkia montaa muutakin yksityiskohtaa, esimerkiksi juttujen sävyä positiivisen, negatiivisen ja neutraalin välillä, mutta merkittäviä tuloksia näin lyhyellä otannalla ei olisi ollut mahdollista saada. Myös toimittajan tai lähetysten ankkurin sukupuolen vaikutusta käsiteltäviin aiheisiin ja käsittelytapoihin olisi ollut mahdollista analysoida, mikäli olisi keskittynyt vain siihen ja olisi ottanut laajemman ajanjakson tarkasteluun. Aihe antaa vielä runsaasti teemoja tutkittavaksi tuleville opiskelijasukupolville, sillä tasa-arvo urheilussa, kuten yleiselläkin tasolla, on aina ajankohtainen ja kiinnostava asia.

Tutkielman aiheen valinta oli meille selkeä, mutta tutkittavan aineiston rajaus oli pitkään mietinnässä. Ennakkoon mielenkiintoisin lähtökohta tutkielmaan olisi ollut eri ajanjaksojen poimiminen vertailuun, sillä tällöin olisi ollut mahdollista tutkia, miten naisten näkyvyys ja sen käsittely television urheilulähetyksissä on muuttunut vuosien saatossa.

Koko tutkielman työläimmäksi vaiheeksi osoittautui aineiston kerääminen. Vaikka otanta oli vain kahden viikon mittainen, oli aineiston kirjaamisessa suuri urakka. Molempien ohjelmien lähetykset olivat rajoitetun ajan saatavilla, joten tietoja piti kirjata erityisen huolellisesti. Tämä tarkoitti tarkkaa

havainnointia uutisjuttujen sisällön suhteen ja erityisesti sekuntikellon käyttöä, jotta pystyimme laskemaan jälkepäin myös vertailua ruutuajkojen suhteen. Käytännössä mitään ei saanut mennä ohi. Varmuuden vuoksi kirjasimme myös erilaisia havaintoja hieman tutkimuksen ulkopuolelta, jotta pystyimme tarvittaessa täydentämään analysointia terävillä havainnoilla. Suurimman paineen prosessiin toi se tieto, että kaikkien lähetysten sisältöihin ei ollut mahdollisuutta palata enää siinä vaiheessa, kun aloitimme datan analysoinnin.

Tutkielman tekemiseen antoi oman lisämausteensa sen toteuttaminen parityönä. Selkeä työnjako auttoi tässä suhteessa paljon. Jaoin työtä niin, että toinen keskittyi Urheiluruudun lähetysiin ja toinen Tuloruudun lähetysiin, minkä jälkeen pohdimme ja vertailimme tuloksia yhdessä. Mielestämmä tämä kaava oli varsin toimiva ja antoi molemmille tekijöille vapauden tehdä mielenkiintoista tutkimusta myös omatoimisesti. Molempien lähetysten sisäiset vertailut ajoivat hyvin asiansa myös itsenäisinä tutkimuksina, mutta niiden keskinäinen vertailu syvensi analyysiä entisestään.

Kokonaisuudessaan tämä tutkielma antoi hyvän pintaraapaisun tämän hetken urheilu-uutisoinnin tasa-arvotilanteesta. Kahden viikon otanta on kuitenkin kokonaiskuvassa niin pieni, että tutkielmaa ja sen tuloksia voidaan pitää lähinnä suuntaa antavina. Tutkimuksen tarjoamat tulokset ovat ainakin meille urheilun ystävinä ja potentiaalisina tulevaisuuden urheilutoimittajina merkittäviä asioita, sillä näiden perusteella osaamme huomioida, missä piilevät tasa-arvon osalta suurimmat sudenkuopat ja missä suunta on selkeästi oikea.

Prosessina tutkielma, tai oikeastaan koko yhteinen taipaleemme naisurheilun parissa, oli raskas mutta palkitseva. Kaikki naisurheiluun liittyvät projektit antoivat meille mahdollisuuden tutustua upeisiin urheilijoihin ja tarinoihin heidän takanaan. Tutkielmaa tehdessämme opimme ymmärtämään entistä paremmin, kuinka paljon vaatii päästä naisurheilijana esille, kun kilpailu medianäkyvyydestä on rajua. Vaikka koko prosessi antoi paljon, päällimmäisenä tunteena on kuitenkin helpotus, kun viimeinenkin rutistus naisurheilun parissa, ainakin opintojen osalta, on suoritettu.

LÄHTEET

Berelson, Bernard 1952. Content Analysis in Communication Research. Glencoe: Free Press.

Google Press Center 2011. 2002 Year-End Google Zeitgeist. Search patterns, trends, and surprises. Hakupäivä 25.3.2021. <https://archive.google.com/press/zeitgeist2002.html>.

Finnpanel 2021. Katsotuimpien ohjelmien TOP-listat. Hakupäivä 10.2.2021. <https://www.finnpanel.fi/tulokset/tv/vko/top/viimeisin>.

Gynther, Mikko 2017. Telia hankki Liigan televisio-oikeudet – Pitkä sopimus tulee voimaan ensi kauden jälkeen. Aamulehti. Hakupäivä 22.4.2021. <https://www.aamulehti.fi/urheilu/art-2000007465791.html>.

Harjuma, Jarkko 2018. Urheilujournalismin muutosten vuosikymmenet – Miten urheilujournalismi on muuttunut viimeisen 20 vuoden aikana toimittajien ja uutisten näkökulmasta? Oulu: Oulun ammattikorkeakoulu, 10 – 13. Hakupäivä 18.2.2021. https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/159551/opinnaytetyo_valmis_jarkkoharjuma.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Hepojärvi, Harri 2020. Maailman seksikkäimmäksi naisurheilijaksi valittu Alica Schmidt, 21, sai tarjouksen Playboyta: ”Hylkäsin pyynnön”. Iltalehti. Hakupäivä 19.3.2021. <https://www.iltalehti.fi/yleisurheilu/a/588d211d-2d7c-4277-b372-050295a50a3d>.

Jalonen, Pekka 2020. Urheilun nuori seksisymboli piti lukuisia rakastajia – kolmiodraamaa NHL-tähtien kanssa seurasi uusi rooli. Iltalehti. Hakupäivä 25.3.2021. <https://www.iltalehti.fi/muutlajit/a/d758e677-895e-4d61-918e-505ea45e6741>.

Kankaanmäki, Emmi 2019. Naisten toissijaisuus urheilumediassa – Tutkimus Helsingin Sanomien urheilu-uutisoinnista tammikuussa 2017. Helsinki: Helsingin yliopisto, 21 – 23. Hakupäivä 1.2.2021. <https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/316391/Kankaanmaki%20Emmi%20Pro%20gradu%202020.pdf?sequence=3>.

Kantola, Anu & Moring, Inka & Väliverronen, Esa 2003. Media-analyysi tekstistä tulkintaan. Tampere: Palmenia-kustannus.

Karvonen, Ossi 2020. Naismaalivahti antoi pakit Playboyille ennen historiallista hetkeään NHL:ssä – unohtumatonta kiekkoperintöä jatkaa myös Pikkuleijonat pysäyttänyt jälkikasvu. MTV. Hakupäivä 25.3.2021.

<https://www.mtvuutiset.fi/artikkeli/naismaalivahti-antoi-pakit-playboylle-ennen-historiallista-hetkeaan-nhl-ssa-unohtumatonta-kiekkoperintoa-jatkaa-myos-pikkuleijonat-pysayttanyt-jalkikasvu/7935054#gs.x3pm1l>.

Klapuri, Emmi 2014. Kuka pääsee ääneen? Sukupuolen representaatio Helsingin Sanomien haastateltavien valinnassa. Oulu: Oulun ammattikorkeakoulu, 20 – 26. Hakupäivä 16.2.2021.

https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/74662/Klapuri_Emmi.pdf?sequence=1&isAllowed=y.

Kontulainen Minna 2013. Urheilumedian sivulauseessa – Naisurheilijoiden käsitys omasta medianäkyvyydestä. Turku: Turun ammattikorkeakoulu, 28 – 29. Hakupäivä 3.2.2021.

https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/60179/%20Kontulainen_Minna.pdf?sequence=1&isAllowed=y.

Kärki, Risto-Matti 2012. Ja seuraavaksi urheilua – Television urheilu-utisten erot ja yhtäläisyydet Ylen Urheiluruudun ja MTV3:n Tuloruudun ohjelmissa. Vaasa: Vaasan yliopisto, 5 – 54. Hakupäivä 17.2.2021. <https://core.ac.uk/reader/197956740>.

Lehtisaari, Matti 2021. Henkilötarinat ja ilmiöjutut entistä tärkeämpiä urheilu-uutisissa. Fair Play -lehti. Hakupäivä 24.5.2021. <https://urheilutoimittajat.fi/wp-content/uploads/2021/02/Fair-Play-1-2021.pdf>.

Lindqvist, Lasse 2019. Tapio Suominen Urheiluhullu. Stadioneilta suljetulle osastolle. Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Otava.

Myllykoski, Tatu 2020. Yleisurheilija sai kyseenalaisen tittelin – seuraavaksi Aican, 21, seuraajamäärä alkoi kasvaa ja Playboy otti yhteyttä. Ilta-Sanomat. Hakupäivä 4.3.2021. <https://www.is.fi/yleisurheilu/art-2000006513150.html>.

Pulkkinen, Samuli & Tuomainen, Tiina 2004. IS Urheilu-uutiset aloitti Nelosella. Sanoma. Hakupäivä 22.4.2021. <https://www.sanoma.fi/news/2004/news-imported-from-wp/is-urheilu-uutiset-aloitti-nelosella/>.

Pänkäläinen, Seppo 1998. Suomalainen urheilujournalismi. Helsinki: Liikuntatieteellinen seura ry.

Sippola, Joel 2020. Jääkiekkoanalytikko vai urheilun moniosaaja? – Lajituntemuksen merkitys urheilutoimittajan työssä nyt ja tulevaisuudessa. Oulu: Oulun ammattikorkeakoulu, 18. Hakupäivä 18.2.2021.

https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/346359/sippola_joel.pdf?sequence=2&isAllowed=y.

Rämänen, Antti 2020. Kari-Pekka Kyrön elämäntyö pyyhittiin pysyvästi pois – nyt hän toimii taas nimettömänä hiihtäjien taustalla: "Hiihtoliittoon ihan toimiva suhde". MTV. Hakupäivä 18.2.2021. <https://www.mtvuutiset.fi/artikkeli/kari-pekka-kyron-elamantyo-pyyhittiin-pysyvasti-pois-nyt-han-toimii-taas-nimettomana-hiihtajien-taustalla-hiihtoliittoon-ihan-toimiva-suhde/7771486>.

Rönkä, Reetta 2020. Yle varmistaa jalkapallon huippuhetkiä kaikkien saataville – Huuhkajien ottelut ja EM-lopputurnaukset Ylellä vuoteen 2028. Yle. Hakupäivä 22.4.2021. <https://yle.fi/aihe/artikkeli/2020/09/23/yle-varmistaa-jalkapallon-huippuhetkia-kaikkien-saataville-huuhkajien-ottelut>.

Silvennoinen, Santtu 2017. Jääkiekon MM-kisojen tv-oikeudet myytiin vuonna 1992 sadasosalla nykyhinnoista! Yle heräsi kesken kisojen. Iltalehti. Hakupäivä 22.4.2021. <https://www.iltalehti.fi/mmjaakiekko-2017/a/201705122200135721>.

Tommola, Samuli 2017. Tulosruudulla värikäs historia – katso parhaat palat vuosien varrelta! MTV. Hakupäivä 2.2.2021. <https://www.mtvuutiset.fi/artikkeli/tulosruudulla-varikas-historia-muistatko-porttilan-kujanjuoksun-hakkisen-perassa/6290012>.

Tuomi, Jouni & Sarajärvi, Anneli 2018. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Tammi.

TVJKL 2019. Television historia Suomessa. Hakupäivä 17.2.2021. <http://tvjkl.fi/television-historia-suomessa/>.

Vesalainen, Suvi 2013. Sanoma lopettaa Nelosen uutiset ja vähentää väkeä. Yle. Hakupäivä 22.4.2021. <https://yle.fi/uutiset/3-6909999>.

Vuodenurheilija.fi 2021. Hakupäivä 18.2.2021. <https://www.vuodenurheilija.fi/arkisto/vuoden-urheilija>.

Yleisradio 2013. Hakupäivä 17.2.2021. <https://yle.fi/aihe/artikkeli/2013/08/06/urheiluruudusta-tuli-vuonna-1963-penkkieurheilijoiden-pyhahetki>.

Yleisradio 2017a. Yle edistää tasa-arvoa urheilusisällöissään kolmella uudella tavalla. Hakupäivä 10.2.2021. <https://yle.fi/aihe/artikkeli/2017/07/07/yle-edistaa-tasa-arvoa-urheilusisalloissaan-kolmella-uudella-tavalla>.

Yleisradio 2017b. Yle palkittiin tasa-arvon edistämisestä urheilusisällöissään. Hakupäivä 20.4.2021. <https://yle.fi/aihe/artikkeli/2017/11/10/yle-palkittiin-tasa-arvon-edistamisesta-urheilusisalloissaan>.

LIITTEET

Esimerkki puretusta Urheiluruudun lähetyksestä 1.3.2021. Liite 1

Päivämäärä	Laji	M	N	M+N	Pituus
1.3.2021	Hiihto Oberstdorfin yhdistetyn matka puhututtaa Kaikki haastateltavat miehiä Toim. Sakari Lund	X			2 min 37 s
1.3.2021	Hiihto Ennakko, Riitta-Liisa Roponen (haast.) Toim. Maija Kautto (ankkuri)		X		0 min 46 s
1.3.2021	Yleisurheilu Lotta Harala doping-case Toim. Maija Kautto		X		0 min 13 s
1.3.2021	Koripallo Miesten Korisliiga KTP-Lahti Toim. Maija Kautto	X			0 min 21 s

Ankkurit ja aloittavat jutut Urheiluruudun lähetyksissä. Liite 2

Päivämäärä	Ankkuri	Aloittava laji	M	N	M+N
1.3.2021	Maija Kautto	Hiihto	X		
2.3.2021	Janne Karinkanta	Hiihto		X	
3.3.2021	Janne Karinkanta	Hiihto	X		
4.3.2021	Janne Karinkanta	Hiihto		X	
5.3.2021	Inka Henelius	Hiihto	X		
6.3.2021	Inka Henelius	Hiihto	X		
7.3.2021	Inka Henelius	Yleisurheilu		X	
8.3.2021	Maija Kautto	Yleisurheilu		X	
9.3.2021	Maija Kautto	Jääkiekko	X		
10.3.2021	Janne Karinkanta	Olympialaiset			X
11.3.2021	Maija Kautto	Jääkiekko	X		
12.3.2021	Antti Sahlström	Lumilautailu	X		
13.3.2021	Antti Sahlström	Hiihto	X		
14.3.2021	Antti Sahlström	Hiihto			X

Ankkurit ja aloittavat jutut Tulosuudun lähetyksissä. Liite 3.

Päivämäärä	Ankkuri	Aloittava laji	M	N	M+N
1.3.2021	Mika Saukkonen	Hiihto			X
2.3.2021	Mika Saukkonen	Hiihto		X	
3.3.2021	Mika Saukkonen	Hiihto			X
4.3.2021	Mika Saukkonen	Hiihto			X
5.3.2021	Minna Korkka	Hiihto	X		
6.3.2021	Mervi Kallio	Hiihto, yhdistetty	X		
7.3.2021	Mervi Kallio	Hiihto	X		
8.3.2021	Minna Korkka	Yleisurheilu			X
9.3.2021	Matti Nyrhinen	Koripallo	X		
10.3.2021	Matti Nyrhinen	Hiihto	X		
11.3.2021	Mika Saukkonen	Jääkiekko	X		
12.3.2021	Mika Saukkonen	Lumilautailu			X
13.3.2021	Mika Saukkonen	Jääkiekko	X		
14.3.2021	Mika Saukkonen	Formula1	X		